

DIRVA

Nr. 99

Rugpiūtis-August 26, 1960

Cleveland, Ohio

HERTERIS RAGINA SULAIKYTI KUBOS SLINKIMĄ Į KOMUNIZMĄ

Kuba galinti pasitraukti iš Amerikos Valstybių Organizacijos

JAV valst. sekr. Herteris Costa Ricoje vykstančioje Amerikos valstybių užsienio reikalų ministrų konferencijoje pareiškė, kad Kubos dabartinis režimas tą kraštą vedas "komunizmo kryptimi", ir Vakarų hemisfera susidurianti su tiesiogine sovietinio imperializmo grėsme. Jis skatino Pietų Amerikos kraštus "imtis reikalingų pozityvių sprendimų" tai grėsmei atremti.

"Sovietijos ir komunistinės kinijos vadai neslepia savo nusi- statymo išnaudoti Kubos situaci- ją, kaip proga įsikišti į tarp- amerikinius reikalus... Jutikslas

sugriauti solidarumą, pasėti ne- pasitikėjimą ir baime tarp ame- rikinės hemisferos žmonių ir tuo būdu pasiruošti kelią politiškai Naujojo Pasaulio kontrolei," kal- bėjo valst. sekr. Herteris.

Tuo tarpu konferencijos daly- viai, sukrėsti naujų Kubos prem- jero Fidel Castro puolimų prieš JAV ir Amerikos Valstybių Or- ganizaciją, prarado viltis su- sitarti su Kubos režimu. Kon- ferencijoje plačiai pasklido gan- dai, kad Kubos užs. reik. min. Roa po savo kalbos, kuri darbo- tvarkėje numatyta priešpas- kutinė, su savo delegacija pasi-

trauksias iš konferencijos ir tuo pačiu Amerikos Valstybių Or- ganizacijos. Tuos gandus sustip- rino faktas, kad iš Havanos spe- cialiu lėktuvu Kubos užs. reik. ministeriui buvo atgabentos nau- jos instrukcijos, pats Roa beveik visą dieną nedalyvavo konferen- cijoje, nuolat telefonu susirišda- mas su Havana.

Havanoje Fidel Castro, kal- bėdamas naujai sukurto revoliucinės Kubos Moterų Federa- cijos narėms, pareiškė, kad "mes esame Sovietų Sąjungos ir Ki- nijos Liaudies Respublikos drau- gai", ir toji "draugystė", nebū- sianti nutraukta. Jis kaltino, kad daugumas Pietų Amerikos vy- riausiųjų, kurių užs. reik. minis- teriai dabar susirinkę konferen- cijoje, tarnaujančios "imperialis- tinių" Jungtinių Valstybių inter- esams.

Valst. Sekr. Herteris savo kalboje pabrėžė, kad "tikrai ne- priklausoma Kuba" surastų bendrą kalbą su JAV ir būtų atstatytas bendradarbiavimas, bet komunistinis režimas, įsikū- ręs bet kurioje iš Amerikos res- publikų, reikštų svetimą inter- venciją, kaip ji apibrėžta "dau- gelyje mūsų sutarčių".

Bendriesiems konferencijos debatams tebesitęsiant, dele- gatų tarpe kursuoja šešių punktų rezoliucijos projektas Kubos klausimu. Rezoliucija įpareigoja Amerikos valstybes susilaikyti nuo kišimosi į kitų valstybių rei- kalus; griežtai atmesti politinę ir karinę intervenciją iš kitų kontinentų; patvirtinti, kad ame- rikinė sistema nesuderinama su totalitariniais kairės ar dešinės režimais; proklamoti narių- valstybių paklusimą amerikinei sistemai; atnaujinti įsipareigoji- mą ginti demokratinius amerik- nės sistemos principus ir suda- ryti penkių narių komitetą, kuris turėtų ieškoti sprendimo JAV ir Kubos nuomonių skirtumuose.

Washingtono senatas nubalsavo nutraukti užsienio paslaugos fondus kiekvienai valstybei, kuri teikia ginklus arba ekonominę pa- galbą Castro režimui Kuboje. Per pastaruosius pusantrų metų didesnius lengvų ginklų ir gra- natų kiekius Kubai yra pardavusi Belgija, o mažesnius -- Italija ir Izraelis. Belgija ir Italija gauna JAV karinę pagalbą, o Iz- raelis -- ekonominę. Iš kom- unistinių kraštų būtų paliesta Lenkija, kuri yra iš JAV gavusi šiek tiek kreditų ir Castro re- žimui teikia nežymią techninę pagalbą.

JAV Senate taip pat buvo pri- imtas kitas tolygus nutarimas, liečiąs Dominikos Respubliką, bet kongrese iškilo aštrus gin- čas tarp prez. Eisenhowerio ad- ministracijos ir kai kurių piet- nių valstijų demokratų, kai valst. pasekr. Dillon išklė iš Domini- kos importuojamo cukraus kvotų apskarpymą.

ATKIRTO NIKITAI...

"Daug geriau būti laisvu krau- tuvės tarnautoju Amerikoje, negu "top dog" Sovietijoje" -- tokiais žodžiais savo laiške Chruš- čiovui atkirto JAV detalinės pre- kybos tarnautojų unija į Chruš- čiovo pareiškimą apie viceprez. Nixoną, kurį jis pavadino "pecke- liu... tinkančiu būti tik krautu- vės tarnautoju". Išsireiškimas "top dog" literatūrinėje kalboje paprastai nevartojamas. Šneka- mojoje kalboje gaisrininkai tuo vardu vadina priekinį švirkš- tininką.

* Du sovietų mokslininkai moksliniame žurnale paskelbė, kad sovietinė erdvės tyrinėjimo programa taip pat apimanti ban- dymus nufotografuoti žemę ir jos debesų dangą iš didelių aukš- tumų. Tai iš dalies patvirtintų Vakaruose paskutiniaisiais me- tais nuolat išskylančius spėjioji- mus, kad sovietiniuose sateli- tuose ir raketose galinčios būti orinės žvalgybos kameros.

* JAV mokslininkai išskai- čiavo, kad saulės spinduliai nu- stumią link žemės balioninį sa- telitą Aidą I po pusantros my- lios per parą.

Neseniai, remontuojant Kauno miesto rotušės rūmus, pastogėje buvo rastas beveik 150 metų išsi- laikęs pergamentas, kuriame aprašomi, kai kurie įvykiai iš prancūzmečio. Sakoma, kad 1810 m. va- sara buvusi nepaprastai karšta, Napoleonas Kaune gyvenęs 4 dienas, o prancūzams traukiantis, jie palikę užkrečiamas ligas. Pergamente įrašai padaryti 1813 metais. Kauno rotušės rūmai, kaip žino- ma, yra 400 metų senumo. Jie buvo pradėti statyti 1542 m. architektu Benedikto Choinovskio. Pradžio- je čia buvo kelios krautuvės ir miesto įstaigos. Dabartinį pavilną įgavo tik 1771 m., o grakštus 6 aukštų bokštas, miesto laisvės simbolis, buvo dar vėliau baigtas statyti.

LUMUMBA BANDO SUSTABDYTI KONGO SKILIMĄ

Kongo premjeras Lumumba pasiuntė savo kariuomenę į Lu- luabourgą, Kasai provincijos sostinę, bandydamas sukludyti šios provincijos suskilimą ir at- skilimą nuo Kongo.

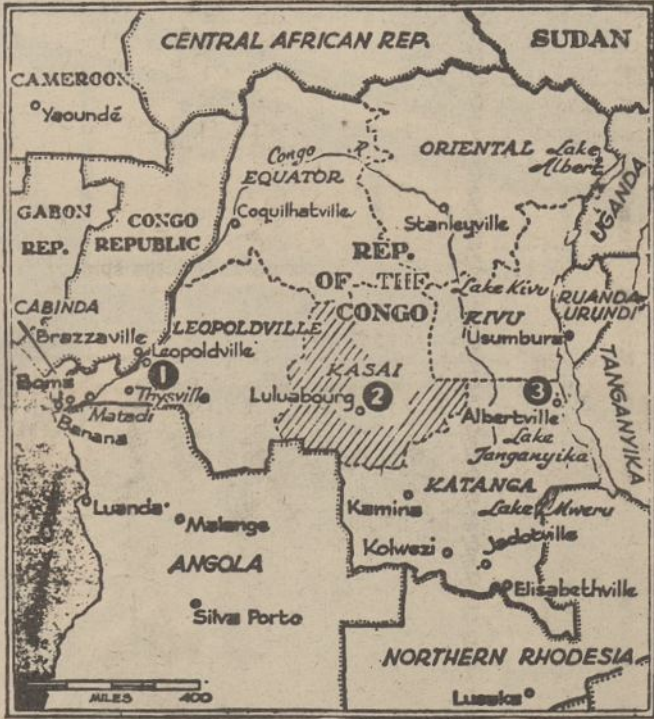
Provincijos suskilimą iššaukė jau beveik du mėnesius truknan- čios kietos varžybos tarp dviejų priešingų genčių -- lulu ir ba- luba. Pastarosios vadas ir po- litinis premjeras Lumumba

prieš Albert Kalonji paskel- bė dalies Kasai provincijos ne- priklausomybę, tą dalį pavadin- damas Kasyklų valstybe, ir kreipė- si į Katangos prezidentą Tshombe, prašydamas paramos. Kalonji anksčiau veikė drauge su Lumumba Kongo Tautiniame Sąjūdyje, bet prieš Kongo ne- priklausomybės paskelbimą, jie susipyko ir kiekvienas vadovauja atskirai partijos frakcijai.

Iš Leopoldvilles į Kasai pro- vinciją penkliais lėktuvais pa- siųstos trys Kongo armijos kuo- pos -- apie 200 vyrų. Lėktuvai

Jungt. Tautų Komandos sudė- tyje esančių Mali Federacijos kareivių maištą, kurio pasėkoje žuvo keturi kongiečiai ir trys belgų kareiviai buvo sužesti. belgų kareiviai buvo sužesti. Maištas buvo greitai numalšin- tas ir Katangoje viešpataujanti tvarka, tačiau Tshombės vy- riausybės sluoksniuose Lumum- bos armijos pasiuntimas į Ka- sai provinciją sukėlė būkštavi- mus, kad Lumumba galės pradėti invaziją ir į Katangą.

Susisiekimas tarp Leopold- viles ir kaimyninės sostinės

buvo rekvizuoti iš Air Kongo, belgų orinio susisiekimo bendrovės Sabena padalinio, Jungti- nės Tautos atsisakė Lumumba duoti lėktuvus Kongo kariuome- nės perkeldinėjimams, bet kai kurie panaudoti Air Kongo lėktu- vai turi UN ženklus, nes juos anksčiau buvo išnuomavusi Jungt. Tautų Komanda savo daliniams gabenti.

Tuo pat metu į Katangą buvo pasiųstas airis plk. Henry Byrne ištirti pranešimus apie

Brazzavilles vis dar tebėra nu- trauktas. Bet Sabena bendrovės lėktuvai reguliariai palaiko su- sisiekimą su Leopoldvilles aero- dromu, kuris yra Jungt. Tautų Komandos žinioje.

Konge, ypač sostinėje Leopold- villeje, smarkiai didėja nedar- bas, pastebima maisto ir pini- gų stoka. Europiečių gyventojų skaičius Leopoldvilleje sumažė- jęs penkis kartus. Mieste su ne- darbu plinta ir streikai.

Kremliaus kulinarija...

Iš pasaulinės politikos užkulisių

SOKOLOVSKIS NETENKA BALDŲ

Miesto gyventojai jau seniai nuėjo miegoti, slegiami rūpesčių, kaip reikės su 40 naujųjų maršų, kurios buvo padalintos kiekvienam asmeniui, reikės išgyventi iki galo mėnesio. Berlynas... žinoma, toms dienoms labai daug kalbama apie Berlyną, laikraščiai pilni pranešimų apie įvykius, bet eilinis gyventojas susirūpinęs, kaip galės verstis su naujais pinigais, ar dabar jau visko galės pirkti, ir iš kur tų prekių atsiras...

O karinės valdžios konferencijų salėje generolas Clay bando atremti kai kurių savo patarėjų būklę, vis dėlto naujo karo:

--Jeigu sovietai nori karo, ji pradės ne dėl valiutos reformos Berlyne, o dėl to, kad jiems atrodys dėkingas metas ją pradėti. Tačiau tą galimybę aš laikau maža, nors rusų kėslų niekada negalima pramatyti.

Konferencijos dalyviai išsiskirsto labai vėlai. Kai kurie karininkai, išeidami iš salės, vis dar susimąstę tebekraipogalvas. Ar badas nebus stipresnis už pasiryžimą išsaugoti laisvę? Vienas karinės valdžios pareigūnas pastebi savo kolegai:

--Jeigu kas nors per neapdairumą įkiša pirštus į užtrenktą tarpdurį, tai pirmiausiai reikia tuos pirštus ištraukti.

O kaip toms kritiškoms dienoms reaguoja berlyniečiai?

Jau kitą dieną generolas Clay išsikviečia "gyventojų išrinktą, bet okupacinių organų nepri-

pažintą Berlyno vyr. burmistrą" Ernstą Reuterį.

Pasiviekinimas mandagus, bet šaltas, Clay ir Reuteris yra atkaklios, savimi pasitikinčios asmenybės. Clay į jį vis dar tebežiūri, kaip į nugalėtą vokiečių. Reuteris jaučiasi milijoninio miesto atstovu, turinčiu gyventojų pasitikėjimą.

--Mes nusprendėme,--pradedą pokalbį Clay,--Berlyną aprūpinti oro keliu. Žinoma, tegalėsime tiesti tik minimumą. Gyventojams reikės daug ko atsakyti. Tačiau, jei berlyniečiai nepritarisąjungininkams...--Clay padaro pauzą ir įdėmiai pasižiūri į Reuterį,--tada orinis tiltas nebus sėkmingas.

Reuteris šaltai, lėtai atsako: --Pone generale, iš viso negali kilti klausimo apie berlyniečių nusistatymą.

Reuteris taip pat pasiūlo autostradą paleisti ginkluotą sunkvežimių vilkstines, nes jis netikės, kad sovietai pradėtų karą. Tas planas bus generolo Clay vėliau nagrinėjamas. Tuo tarpu generolas patenkintas vokiečių užtikrinimais. Jo sėkantis pasikalbėjimas vyksta su Wiesbadenu.

Generolas Curtis LeMay, amerikiečių aviacijos Europoje vyriausias vadas, suraukia katą, telefono ragelyje išgirdęs:

--Curt, ar jūs galite oru transportuoti anglis?

Jis paliepia adjutantui nutildyti triukšmą įstaigoje ir klausia: --Atsiprašau, pone generale,

ar jūs galėtumėte klausimą pakartoti?

--Aš klausiau, Curt, ar jūs galite lėktuvais transportuoti anglis.

--Jei reikia, žinoma!--atsako LeMay.

--Na, tai gerai klausykite...--tęsia generolas Clay.

Birželio 26 rytą netoli Tempelhofo aerodromo gyveną berlyniečiai dairosi į viršų. Iš karto tyfėdami, nepasitikėdami. Neįprastas užimas pripildo orą. Jis primena laikus... na, tuos laikus norėtųsi pagaliau užmiršti. Tada užimas nešė bombas, mirčių, gaisrus, bet ši rytą tie patys lėktuvai skelbia gyvenimą, žada viltis. Ir staiga žmonės pradeda šypsotis, šaukti vienas kitą, rodydami į dangų, džiaugsmo ašaros sužimba vyrų ir moterų akyse.

--Žmogau, jie nepalikė mūsų vienu, --sako jie atsidusdami, tartum sunkią naštą nuo savęs numesdami.

Generolo Clay orinis tiltas pradėjo veikti. Tempelhofo aerodrome leidžiasi pirmieji transportiniai C-47.

Pulkininkas Howley, stebįs jų nusileidimą, atsisuka į savo palydovus. Jo jaunuoliškas veidas spindi pasitenkinimu.

--Tai nuostabus dalyko pradžia,--sušunka jis, gerai nusiteikęs,--tai priemonė blokadei pralaužti. Jaučiuosi, kaip žmogus, padaręs didelį atradimą ir dabar jau nebegalįs nusišėti savo džiaugsmo.

Pulkininkas padarys dar vieną atradimą, kuris jam suteiks ypatingo džiaugsmo.

Vienas karininkų jam praneša: --Pulkininke, mes nustatėme, kad maršalo Sokolovskio vila aprūpinama dujomis iš amerikiečių sektoriaus.

--Ką sakai! --sušunka pulkininkas. --Tai puiku! Ivanui tuojau nutrauksime dujas. Ir mūsų vyrai turės pasaugoti, kad tas berniškis nešliaužtų per mūsų sektorių su baldais, nes jis tikrai turės ieškotis naujo buto. Seno kavaleristo Howley uoslė neklusta. Netrukus po to per amerikiečių sektorių rieda sunkvežimis su baldais. Amerikiečių karinė policija jį sulaiko.

--Ei, vyrukai, kur važiuojate? --tariamai draugiškai klausia patrulių viršininkas.

Iš rusų burnų praplūmą rusiškų žodžių srovė. Leitenantas iš jos tesupranta tik "maršalą Sokolovskį". Jis visai nekariškai švilptelia ir sako savo kareiviams:

--Vyrai, pagavome riebią žuvį.

Iš amerikiečių karinės komendantūros ateina aiškus ir nedviprasmiškas įsakymas: krovinį ir sunkvežimį konfiskuoti.

(Bus daugiau)

IŠTRAUKOS IŠ LAKŪNO POWERS BYLOS (3)

Poweris kaltinamųjų suole sovietiniame teisme. Prieky sėdi jo gynėjas Grinevas ir vertėjas.

Maskvoje vykusios propagandinės amerikiečio lakūno Francis Gary Powers bylos antrosios dienos posėdžiai buvo pradėti sovietų skirto gynėjo apklausinėjimų tęsinio.

Griniov--Ar, tamsta pasirašydami sutartį su CIA, žinote, kad reikės skristi virš sovietų teritorijos?

Powers--Pasirašydami sutartį, dar nežinojau.

G.--Kada tamsta pirmą kartą apie tai išgirdai?

P.--Sakyčiau, praėjus šešioms ar septyniems mėnesiams po pasirašymo. Man tada buvo pasakyta, kad tai bus mano tarnybos dalis. Bet tuo metu paaiškėjo, kad sovietų radaro sistema esanti daug geresnė negu anksčiau manytą, ir man buvo pasakyta, kad mes greičiausiai apsirososime skraidymais išilgai Sovietijos sienų.

G.--Ar tamsta, atsisakydamas skristi gegužės 1, būtum gavęs dalį pinigų, kuri tamstai priklausė pagal sutartį?

P.--Sutartis buvo suredaguota taip, kad tai būtų priklausę nuo žmonių, kurie mane samdė. Jie tai galėjo palaikyti sutarties laizymu: (anksčiau Powers liudijo, kad atsisakymas skristi būtų galėjęs iššaukti sutarties nutraukimą).

Vėliau kaltinamąjį klausinėjo teismo pirmininkas.

Borisoglebskis -- Ar tamstai neatėjo mintis, kad, pažeisdamas sovietų teritoriją, gali sugriauti viršūnių konferenciją?

Powers--Gaudamas instrukcijas, negalvojau, nei kuri diena tada buvo, nei kada viršūnių konferencija įvyks. Viršūnių konferencija buvo tolimiausias dalykas nuo mano minčių.

B.--Ar tamsta nepagalvojai, kad tamstos skridimas galėjo išprovokuoti ginkluotą konfliktą?

Powers, patraukęs pečiais, atsakė: -- Žmonės, kurie mane siuntė, turėjo pagalvoti apie tuos dalykus. Mano pareigas buvo išpildyti įsakymą. Nemanau, kad aš buvau atsakingas už tuos sprendimus.

Tada kaltinamąjį paklausė

"liaudies tarėjas", aviacijos mjr. Zacharovas:-- Ar tamsta padarei savo kraštui gerą ar blogą patarnavimą?

P.--Sakyčiau, labai nelaimingą (very ill service).

Sovietinis prokuroras R. Rudenko, kaltinęs Powerį teisme.

Po to prokuroras Rudenko kaltinamąjį tardė apie atvykimo į Pešavarą aplinkybes: kaip lėktuvas nusileido, kas jį pasitiko, ir ar buvo gautas leidimas nusileisti. Powers atsakė, kad leidimą galėjusi duoti Pakistano vyriausybė, kuri buvusi painformuota apie atskridimą.

Rudenko--Ar Pakistas davė tamstai leidimą skristi virš Sovietų Sąjungos?

Powers -- Jie nedavė man asmeniškai.

Vėliau Rudenko bandė lakūną apkaltinti, kad jis pažeidęs neutralaus Afganistano erdvę. Powers atsakė, kad jis nežino, ar buvęs gautas leidimas ar ne, kiekvienu atveju neduotas jam asmeniškai. Po ilgesnio dialogo Powers pagaliau patenkino prokurorą:

P.--Jeigu mano grupės vadovybei nebuvo duotas leidimas, tada taip.

R.--O gal tamsta turėjai leidimą skristi virš Sovietų Sąjungos?

P.--Jei turėjau, tai jis buvo duotas aukštesniems viršininkams, ir aš vistiek negalėjau žinoti.

R.--Jeigu būtų buvęs leidimas, tai tamsta nesėdėtų kaltinamųjų suole.

P.--Todėl aš turiu prileisti, kad jo nebuvo.

Atsakinėdamas į prokuroro Rudenkos klausimus, Powers pa-liudijo, kad jo lėktuvas virš Sverdlovskio skrido 68,000 pėdų aukštyje.

R.--Ar 68,000 pėdų aukštyje tamsta buvai kludytas sovietų raketos?

P.--Buvo tas aukštis, kai mane kažkas kludė.

R.--Tamsta pasakei: kažkas kludė.

P.-- Taip. Aš nežinau, kas tai buvo. Aš nemačiau.

R.--Bet tai buvo tame aukštyje?

P.--Taip.

Rudenkai reikalaujant, teisme perskaitomas majoro Voronovo raportas, kuriame pranešama apie įsakymo išpildymą: "Kai lėktuvas įskrido į ginklų veikimo zoną daugiau kaip 20,000 metrų aukštyje, buvo iššauta vienintelė raketa, kuri sprogo, sunaikindama taikinį." Jos sprogimas buvęs sekamas instrumentais, o vėliau ir akimi buvo pastebimos krintančios lėktuvo dalys bei parašytu nusileidžias pilotas.

Powers pareiškė prokurorui, kad jis nepalaikė jokio radijo ryšio su bazėmis Incirlike ir Pešavare. Lėktuve buvęs ultra trumpų bangų aparatas, kuriuo lygumų krašte galima palaikyti ryšį iki 300 - 4000 mylių atstumu. Tačiau kalnai prie bazių jo veikimo zoną sutrumpinę iki 200 mylių.

Toliau Rudenko padavė kaltinamajam apžiūrėti keturis medžiaginius žemėlapius.

R.--Kelis jų tamsta turėjai?

P.--Aš maniau, kad tik du. Dabar pasirodė buvę keturi.

R.--Ar jie buvo duoti tamstai pačiam?

P.--Juos -- mano kišene įdėjo kiti žmonės.

R.--O lėktuve buvo kiti du?

P.--Aš nežinau. Aš mačiau tik du, bet per tardymą man buvo parodyti keturi.

Powers pareiškė, kad žemėlapių buvo dalis jo gelbėjimosi priemonių komplekto, jeigu prireiktų priverstinai nusileisti ir bėgti iš Sovietijos.

Dviejuose žemėlapiuose buvo iškirpti žodžiai "Restricted" ir "USAF cloth chart", bet Powers sakėsi nežinojęs, kodėl tai padaryta. Pirmą kartą iškirpimus jis pamatęs lėktuve. Rudenko paaiškino, kad du žemėlapių su iškirpimais buvo rasti jo kišeneje, o du be iškirpimų--lėktuve ir turėję būti sunaikinti.

Teisme taip pat buvo parodytas medžiagos gabalas su įspaus-ta JAV vėliava ir keturiolikos kalbų pakartotu tekstu. Powers sutiko, kad medžiagos gabalas buvo rastas pas jį, bet jis anksčiau apie tai nežinojęs. Prokurorui pareikalavus, tekstas buvo perskaitytas:

"Aš esu amerikietis ir nekalbu rusiškai. Man reikia maisto, pastogės ir pagalbos. Aš nepakenksiu jums. Jei galite man pagelbėti, jums bus atlyginta."

Powers pareiškė, kad ir rasti pas jį sovietiniai pinigai turėję pagelbėti jam nelaimės atveju.

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

JUDGE

LEONARD S. FROST

MUNICIPAL COURT

CANDIDATE FOR

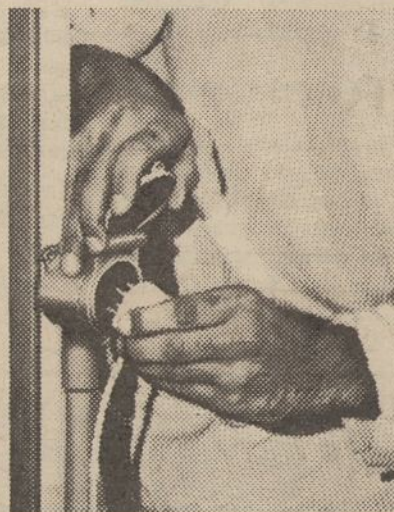
JUDGE PROBATE COURT

REPUBLICAN

November 8, 1960

RING
RING
RING

Pasiimkite savo telefoną kartu ir laukan. Ši nuotrauka parodo, kaip reikia įjungti.

Šiame name permaža telefonų

Išeitis namams, kuriems trūksta telefonų, yra ekstra telefonai. Jie yra patogiausio laiko ir žingsnių taupytojai. Ir, ekstra telefonas kainuoja tik \$.95 mėnesiui, plius mokesčiai.

Nėra jokios priežasties turėti namus su telefonų trūkumu, kada ekstra telefonai yra taip vertingi ir tiek mažai kainuoja.

Užsisakykite jums reikalingus ekstra telefonus greitai. Pašaukite Ohio Bell ar paklauskite vyro su telefono sunkvežimiu.

OHIO BELL MA 2-9900

Šimtai naujų skaitytojų, pradėję skaityti Dirvą ir ja džiaugiasi. Pasiteiraukite, ar Dirvą skaityti jūsų pažiūroms ir kaimynams. Jei neatsisakysite jų adresu. Jie Dirvą gaus dvi savaites nemokamai.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

The G. M. McKelvey Company

FEDERAL, HAZEL AND
COMMERCE STREETS

YOUNGSTOWN, OHIO

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

JUDGE

Bernard J. Conway

MUNICIPAL COURT

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

CRUXTON PIANO MOVING & STORAGE

6514 St. Clair Ave

EN 1-7777

Best Wishes to Our Friends and Patrons

ALLIED ELECTRIC SEWER CLEANING COMPANY

R. P. Herschman Prop.

ROTO - ROOTER SERVICE

West Side
12910 Detroit Ave
AC 6-4500

East Side
12824 Superior Ave
MU 1-7722

GREETINGS and BEST WISHES

JUDGE

ALBERT A. WOLDMAN JUVENILE COURT WILLIAM GINTER BAILIFF

Sibiro tremtinio atsiminimai (45)

GAUNAM PRANEŠIMĄ, KAD MUS IŠLEIDŽIA

Parvažiaję į Gorodoką sužinom naują potvarkį: pirma reikia pripiauti šieno 100 kg. miško pramonės arkliams, ir tik tada savoms karvėms galėsime piauti. Aiškiai matyti, kad tyčia daromas spaudimas, patiems atsisakyti nuo karvių laikymo. Ir per kiek laiko jas tikrai uždraus laikyti.

Buvau nutaręs nesivarinti ir nepiauti šieno, bet pamatęs partinius ir verbuotus jį piaunant, ir aš neatsilikau. Jie geriau žino. Jeigu jie piauna, reiškia, dar bus galima laikyti karves.

Įpusėjus rugpiūčio mėnesiui jau buvau pripioves beveik pusę reikiamo šieno. Bet 1959 metų rugpiūčio 12 d., tik parvažiauvus iš darbo, radau laukiantį laiškanęšį. Jis pėsčias nešioja mums laiškus iš Pakatėjevo. Ir laiškanęšys įduoda man telegramą, kurioje rašo, kad aš su uošviu turiu vykti į Dolgimostą atsiimti išvažiavimo išleidimo dokumentus į Vak. Vokietiją.

— Važiuk ko greičiau, — dar priduria laiškanęšys. Bepiga jam patarti. Čia jokio specialaus susisiekiimo ir dabar nėra. Kartais reikia laukti į tą pusę važiuojančių sunkvežimių savaitėmis.

Nueinu į prekybinę organizaciją. Mūsų laimei rytoj ryte sunkvežimis važiuoja prekių parvežti. Ir iš čia skubu pralinksinti žmoną. O kai pasakau naujieną, ji netiki. Parodau ir gautą telegramą.

Nutariam apie tai dar niekam nesakyti, kol neparsivešim dokumentų.

Einu apie tai pranešti uošviams, kad tėvukas ruošęsi važiuoti į Dolgimostą. Ir jie, kada pasakau naujieną, džiaugiasi, bet drauge ir nenori tikėti.

— Aš pro langą mačiau tave ateinantį ir iš tavo eisenos nutariau, kad dar nėra leidimo išvažiavimui. Jeigu tai būtų tiesa, tai tu būtum greičiau ėjęs, — sako uošvienė.

— Dabar nebežiūrėk daugiau pro langą, jau ir akis pražiūrėjai, o tyliai ruoškis kelionei.

— Ačiū Dievui, kad išsiplėdė mano didžiausias noras. Aš viską jau esu numačiusi, kaip susipakuosiu, tik tie iš Lietuvos seni patalai daug vietos užima.

— Močiute, tie daiktai ir ten bus reikalingi, bet mes visko vežtis negalime. Kelionėj reiks prižiūrėti vaikus, o aš daug panešti negalėsiu. O jei viską siųsim bagažu ar specialiai ieškosim mašinos juos nuvežti iki Kansko stoties, tai daug brangiau kainuos jų pervežimas, negu jie patys verti. Kai grįš tėvukas iš Dolgimosto, tegul viską parduoda, o ko kelionei reikia, tegul nusiperka. Aš nupirksiu čemodaną ir tas visas dėžes čia paliksim.

Smulkiai aptariam važiuavimo planą. Aptariam džiaugdamiesi, bet ir vėl nenorim tikėti, kad išvažiuosim.

Kelionė į Dolgimostą pasisekė kaip niekuomet. Tos pačios dienos vakare grįžome su dokumentais. Mums duotas trijų mėnesių pasiruošimo ir išvažiavimo laikas iš Tarybų Sąjungos. Pervaziuoti sieną nustatyta per Brestą (parubėžio punktas).

Paduo du pareiškimą, kad paluosuotų iš darbo. Čia iš darbo ir verbuotus labai nenoriai paluosuoja. Daro

A. Valasevičius

Atėjusi kaimynė žmonos klausia:

— Turbūt, važiuodami pro Maskvą, nusipirksit ir išsivešit siuvamą mašiną?

Tas paklausimas mums kelia juoką. Mes senai ieškome pirkti rankinės siuvamos mašinos. Kojom sukamų mašinų čia nemačiau. Niekur negalėjom gauti, o dabar išvažiuojant tai tikrai ji mums nebereikalinga.

Specialiai atėjo pasikalbėti vienas lenkas ir kinas. Jie taip pat jau treči metai veda su savais konsulatais susirašinėjamą išvažiavimo reikalą. Bet kol kas jų neišleidžia. Prašo patarti, kaip jie turi rašyti, kad išleistų. Aš jiems papasakoju, kokius mes pristatėm dokumentus. Uošvis turėjo išlaikęs seną pasą, kuriuo įrodė Vokietijos pilietybę. Atsiuntė iš Berlyso ir gimimo metrikus. Giminės atsiuntė iš Vokietijos specialus kvietimus. O aš važiuoju tik kaip tos šeimos narys, nes išleisdami šeimų neardo. O ką jiems patarti, aš pats nežinau.

Dauguma darbininkų nori su manim pasikalbėti ar ką nors pasakyti. Daugumos nuomonė, kad nebus ten man blogiau, negu čia yra.

— Būk atsargus. Pamatysi, jeigu ir ten darbininkai blogai gyvena, nekalbėk kaip mes gyvenam. Neparsiduok kapitalistams.

— Ne draugai, manęs nepapirko komunistai, nepapirks ir kapitalistai.

Kitam numery: Pradedam kelionę į laisvę.

Viską parduodam, o blogus ar sunešiotus drabužius išdovanojam našlėms, kurios turi daug vaikų.

Vyt. Raulinaičio iliustracija

įvairiausių trukdymų, atkalba. Bet man viršininkas aiškiai pasakė, kad gavus iš v a ž i a v i m o dokumentus, neturi teisės sulaikyti. Bet po pareiškimo padavimo dar reikia atidirbti dvi savaites.

Parašau skelbimą, kad parduodu: karvę, nekastas bulves ir visus namų apyvokos daiktus. Ir čia nėra nieko lengviau, kaip parduoti. Už senus, iš krautuvų pirktus daiktus, gali gauti brangiau, negu jie kainavo. Ir dėlto brangiau, kad krautuvėse nevisad jų gali gauti. Kada čia atveža medžiagų, tai moterys sustoja į eilę nuo 5 val. ryto ir laukia, kol krautuvė atidarys.

Mes nenorim pasipelninti ir kiekvieną daiktą parduodami nuvertiname. Atėję moterys barasi, kodėl joms nepardavėm, o kitos išsinešė. Mes aiškinamės, kad nedarom niekam skirtumo, o atiduodam pirma atėjusiems.

Jos stebisi, kad tokios gėrybės taip išmėtom. O tos gėrybės, normaliai imant, menkniekiai. Bet per ilgesnį laiką šis tas susirinkę. Uošvis padirbęs naują stalą, vieną spintelę ir taburečių. Yra daiktų, atsivežtų dar iš Lietuvos. Visą parduodam, o blogus ar sunešiotus drabužius išdovanojam našlėms, kurios turi daug vaikų.

Išsiparduodami perkame ir kelionei būtinus reikmenis. Mama rankomis siūva naujas dukterims sukneles.

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons
For a Pleasant Holiday

HODELL CHAIN DIVISON. NATIONAL SCREW & MFG. COMPANY

MAIN OFFICE AND PLANT

2440 East 75th Street
EN 1-2650

Geriausi sveikinimai ir linkėjimai visiems
lietuviams

KENMORE DAIRY INC.

Call SWEetbriar 5-5100

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų pergyvenom karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes, tačiau visiems savo taupytojams išmokėjom kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Jūsų pinigų galima perkelti iš kitur, jei atnešite savo banko knygutę.
- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Numatoma, kad nuo šių metų liepos 1 d. dividendai bus pakelti iki 4 1/4.

MUTUAL Federal SAVINGS and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanavskas, Pres.

DIRVA

— THE FIELD —

Established in 1915
6907 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio
HENDERSON 1-6344

Prenumerata metams: \$10.00 • Laikraštis išeina tris kartus savaitėje: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja: B. Gaidžiūnas, V. Gedgaudas ir J. Palukaitis • Redakcinę kolegiją sudaro: P. Bastys, E. Čekienė, R. Mieželis, J. Paplėnas, V. Rastenis ir St. Santvaras.

Visi keliai sportininkus suvedė į Romą

Amžinajame Mieste, rugpiūčio 25 d., prasidėjo septynioliktis Olimpiadais. Sportinės varžybos tęsis iki rugsėjo 11 d. Atidarymo iškilmes Romos Olimpiadiame stadione sekė arti 80,000 žmonių.

Šiai milžiniškai, kas keturius metus įvykstančiai sporto šventei, Italija kruopščiai ruošėsi kelerius metus. Išlaidų turėta apie \$40,000,000. Kalbama, kad įvykdžius panašius užsimojimus J.A.V. išlaidos pašoktų iki \$100,000,000. Didžiausia išlaidų dalis padengta iš TOTOCALCO, valstybinės futbolo loterijos pajamų. Italijos Olimpiados Komitetas iš loterijos įplaukų kasmet gauna 20%.

Šiuose Olimpiadiuose žaidimuose dalyvauja ne vien tik didžiųjų valstybių sportininkai. Jose lygiagrečiai varžysis ir tokių liliputiškų kraštų atstovai, kurių valstybinės ribos dažname žemėlapyje net nėra atžymimos.

Didžiausią dalyvių skaičių į Romą pasiuntė Sovietų Sąjunga ir J.A.V. Kartu yra ir tokių valstybių, kurias atstovaus tik vienas kitas sportininkas.

Didžiausia sportinė kova pramatoma tarp J.A.V. ir Sovietų Sąjungos. Abejų valstybių sąrašuose matosi eilė pasaulinio garso vardų. Jiems prilygstančiais varžovais gali būti ir jungtinės Vokietijos (Vakary ir Rytų) bei Australijos sportininkai, Žinia, bus laimėtojų ir kitų tarpe. Sakysime, iš tokių anglų, lenkų, švedų, vengrų, japonų, italų arba net ir kitų, tikriausiai nevienas pasipuoš olimpiniais medaliais.

Prancūzų baronas De Coubertin, 1896 m. atgaivindamas Olimpiadus pareiškė, kad Olimpiadiuose žaidimuose ne laimėjimas, bet kova ir dalyvavimas yra svarbus. Ši kilni mintis yra tarytum Olimpiadų žaidimų šūkis. Deja, šios barono De Coubertin minties įgimui pradėta nebepaisyti. Suktais keliais olimpinės varžybos ėmė plūsti profesionalinį antspalvį turintieji sportininkai, o patys Olimpiadais žaidimai daugiau ar mažiau nusidažė politine spalva.

Kai, pavyzdžiui, J.A.V. nuo seno stangiasi išvengti bent kokios politinės krypties ir net visas išlaidas dengia mėgėjišku būdu surinkamomis aukomis, Sovietų Sąjunga griežėsi visai skirtingos taktikos. Ji visa savo olimpinę programą suvalstybino ir savo pasiektus sportinius laimėjimus paverčia komunistine propaganda. Stebėtina, kad vakarų pasaulis tam mažai priešinas ir sovietinių pastangų neboja.

Sovietai į Olimpiadus žaidimus įsijungė Helsinky 1952 m. praeituose Olimpiadiuose žaidimuose. Jie dalyvavo ir 1956 m. Melbourne. Čia jie nustelbė amerikiečius ir surinko daugiausiai olimpinę medalių. Toks nustelbimas nebūtų nuostabus, jei savo laimėjimus sovietai vertintų ne valstybiniu mastu. Tokiu atveju sportinis pasaulis juos tik sveikintų. Dabar gi taip nėra. Sovietai savo sportinį pranašumą panaudoja propagandai ir visiškai nuogam pasaulinės revoliucijos siekimui. Tokiam kaltinimui pavyzdžių yra begalės. Va, kad ir pavarčius vieną iš paskutiniųjų "Sovietski Sport" leidinio numerių. Pirmame puslapyje įdėtas piešinys, neva propaguojąs Olimpiadus žaidimus. Koks gi piešimo turinys? Jis visiškai propagandinis. Pavaizduota grupė lengvaatletų. Juos dalinai supa stadiono pastatai. Stadiono centre dvi vėliavos. Viena didžiulė su žvaigžde, plautuvu ir kiju, o kita, daug mažesnė, su olimpinio ženkle, stovi sovietinės vėliavos šešėlyje. Menkniekis atrodo. Tačiau jis daus pasako ir įrodo sovietinius siekimus.

Pasitaiko Olimpiadiuose žaidimuose ir daugiau politinių prajovų. Visas priežastis ir kaltininkus sunku ir išvardinti. Vienok nebajant krintančių šešėlių ir liūdesį bei apnaudą keltančių priežasčių, septynioliktąjį kartą Olimpiadais žaidimai prasidėjo. Prasidėjo didžiausia pasaulioje sportinė demonstracija. Beabėjonės Romoje bus pasiekta visa eilė naujų rekordų. Jų tarpe bus ir tokių, kurie sieks žmogiškas ribas ir jais stebės visą civilizotą pasaulį.

Sovietinė okupacija neleidžia Lietuvai tiesioginiai dalyvauti Olimpiadiuose žaidimuose. Vienok tikstantinėje sportininkų minioje yra lietuvių. Jie vilki sovietines uniformas. Jų vardai gerai žinomi ir mums. Tai Zalagaitytė-Kalėdienė, Baltušnikas, Varnauskas ir kiti. Jie priversti atstovauti okupantą. Kitos išeities nėra. Nežiūrint tokios nemalonios padėties visi pasaulio lietuviai jais didžiūjasi ir linki jiems sėkmės.

P. Ptr.

KAI ATVYKSTA IŠ ANAPUS

Vienas po kito atvyksta žmonės iš Lietuvos. Tokių atvykėlių Chicagoje jau arti dvidešimties. Pradžioje jų atvykimas prilygo sensacijai, dabar jau ne.

Tik prisiminkime Reginos ir Tomo Leonų atvykimą. Tuomet aerodrome juos sutiko keli šimtai žmonių, būrys fotografų, filmuotojų bei spaudos atstovų. Sutiko juos kaip didelius svečius. Visa spauda mirgėjo aprašymais ir nuotraukomis. Neatsiliko nei radijo bei televizija. Net kino kronikose jie buvo atžymėti.

Ilgai nuotaukos pakito. Dabar retai aerodrome bepasimaiso net ir lietuviškos spaudos atstovai. Atvykėlius dažniausiai pasitinka tik giminės ir artimieji. Atvykimas iš Lietuvos nebenauijiena. Apsiprasta.

Tačiau rašantis dar nesugeba atprasti. Jam vis dar tebėra smalsu. Sunku pagundai atsispirti. Neišskenti ir skubi aerodroman. Jei nespėji, tai atvykusių namus patrauki. Ir nesi-gaili nuvykęs. Miela susipažinti ir smagu pasišnekėti su atkeliavusiais iš Lietuvos.

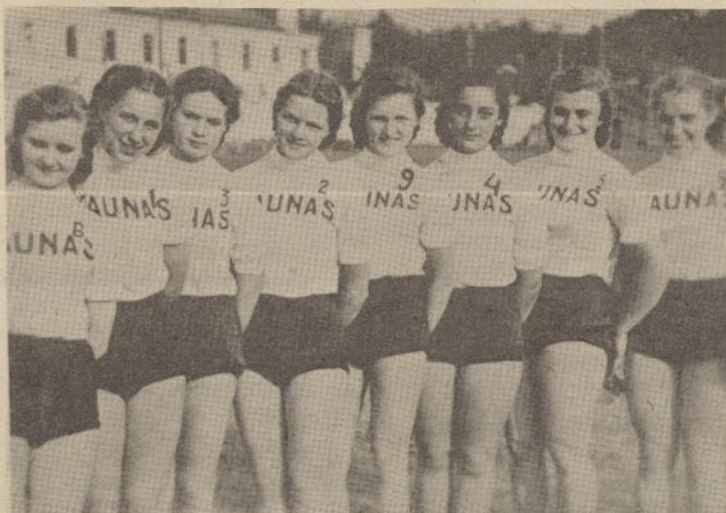
Štai, nepersenai chicagietis Petras Kaušas sulaukė viešnių. Atvyko žmona Antanina ir šau-

ni devyniolikametė dukra Irena. Laukimas truko išsčius šešiolika metų.

Anapus gyvenimas sunkus. Nėlengva buvo ir atvykusioms. Jomis rūpinosi šiaip patekęs šeimos galva. Pradžioje ryšio neturėta. Vėliau užsimezgė nedrąsus susirašinėjimas. Metams slenkant laikais pasikeitimas vis dažnėjo. Paskui prasidėjo ir siuntinių siuntimas. Siuntinių vertė tūkstančius dolerių prašoko.

Prieš kelerius metus pradėta varstyti ir įstaigų duris. Pradėtas žygis atsikviesti anapus palikusią žmoną ir dukterį. Pavyko. Tačiau, kiek pastangų ir kiek išlaidų!!! Pasirodo, kad vien tik amerikiečiui "lawyeriui" sumokėta \$2,500. Netepsi --nevažiuosi, sako lietuviška patarlė. "Tepti" buvo vėta. Tas amerikietis "lawyeris" turi ryšį ir žino kelius.

Žmonos ir dukros atvykimas atžymėtas puota. Jon sukviėt gimines, draugus ir geradarius. Sukviėt apie du šimtus žmonių. Visi socialiai pasivaišino, padainavo ir pašoko. Iš svečių keli kalbas pasakė. Kalbėjo lietuvis advokatas Ch. Kall ir "Wide

Irena Kaušaitė (penkta iš kairės) Kauno miesto tinklinio rinktinės žaidėjų tarpe, Lietuvoj laimėjusi čiuožime pirmąsias vietas, atvykusi Amerikon, žada šio sporto šakos neapleisti.

BE REIKALO GINČIJAMĖS

Ar vertėtų tiek daug vietos skirti pasisakymams dėl prezidentinių kandidatų tinkamumo? Juk kas seka amerikiečių spaudą ir gyvenime vykstančius politinius, kultūrinius ir ekonominius reiškinis, lengvai galėjo pastebėti, jog kalbamų reiškinų vieno ar kito pasikeitimą lėmė ir lems neprezidentas, bet nematomas ar kartais ir regimas užnugaris. Prezidentai yra ne kas kita, kaip oficialūs reiškiniai, kurie užkulisinių nuomonių ir jų reikalavimų.

Ieškojimas jų būsimos programos rinkiminėse kalbose ar partijų platformose, yra visai tuščias dalykas. Dabartinis pre-

zidentas prieš 8 metus žadėjo gėdingus Jaltos konferencijos nutarimus tuoju panaikinti, o žinom kas iš tų pažadų išėjo. Jis galėjo gen. McArthurą atgal grąžinti į kariuomenę ir garbingai karą užbaigti Korėjoje. Jis tai nepadarė. Ligšiolinė praktika parodė, jog nežiūrint kas bebūtų prezidentu, savo politikos nepravęs, o bus tik oficialus kalbėtojas ir vykdytojas tų, kurie kontroliuoja tarptautinę politiką ir ekonomiką--finansus. Ryškumui čia pacituosiu iš The Detroit Free Press rugpiūčio 20 d. vedamojo straipsnio, kuriame kalbama apie B. Baruch'ą, kaip kelių prezidentų patarėją. Jame rašoma: "Jo darbo kambarys vis dar yra magnetu kiekvienam bet kurios partijos pareigūniui, kuris nori aptarti problemas. Jungtinių Tautų abiejų geležinės uždangos pusių delegacijų nariai pramynė taką į jo duris. Atsižvelgiant į dabartinį rusų technikų ir inžinierių išvykimą iš komunistinės Kinijos, jis pakartotinai įspėjęs sovietus, kad jų priešas yra ne Vakaruose, bet Rytuose".

A. Musteikis, Detroit

IŠ KO AMERIKOS RAŠYTOJAI DUONĄ VALGO?

Dirvos nuolatinis bendradarbis, Bronys Raila, rašydamas kartą Dirvoje apie Juozą Bachūną ir jo kelionių įspūdžius, kurie buvo atspausiti Dirvoje, pastebėjo, jog Juozas Bachūnas yra tik ūkininkas, reiškia, nėra, regis, profesionalas rašytojas...

B. Raila nėra pilnai patyręs Amerikos rašytojų gyvenimą. Dauguma Amerikos rašytojų net nesivadina rašytojais, o vadina ūkininkais ar kitu kuo, nes mažai iš jų duoną valgo iš savo raštų.

P.W. Urban, Cleveland, Ohio

Jei atvykstančius iš Lietuvos sutikti daug kam darosi nebe naujiena, Petru Kaušui žmonos Antaninos ir dukters Irenos atvykimas buvo didžiausia šventė. Nuotraukoje P. Kaušas prie iškėto Chicago aerodrome pasitinka su gėlėmis žmoną ir dukterį.

V. Noreikos nuotrauka

World" kelionių biuro savininkas W. Raškus. Jie abu varkė dalį kelionės formalumų. Kalbas pasakė ir J. Bartkus, J. Ercus, Dr. St. Gieštautas, P. Rimkus, S. Paulius ir V. Šimaitis. Kalbėtojai išskėlė Petro Kaušo ištikimybę šeimai ir jo didelės pastangas. Visi sveikino ir linkėjo daug sėkmės.

Buvo linksma. Vyravo bemaž vestuvinė nuotaika. Galima sakyti, kad tai tikrai buvo Petro ir Antaninos Kaušų antrosios vestuvės.

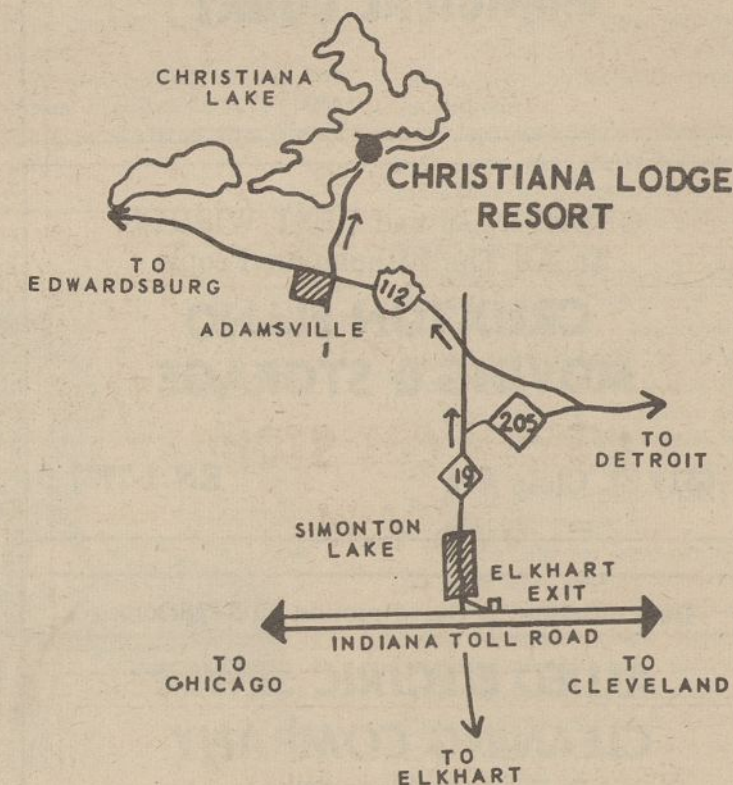
Rašančiajam ir Jūsų foto korespondentui Vaclovui Noreikai teko lankytis ir "vestuvių" kaltininkų namuose. Atsilankius išsikalbėta iki paryčių. Apie ką gi kalbėta? Žinoma, kad daugiausiai apie Lietuvą. Kas gi ypatingesnio dabartinėje Lietuvoje? Gi nieko. Žmonės gyvena ir gana. Ką veiks negyvenę? Reikia gyventi! Vieni geriau, kiti

blogiau gyvena. Yra ir visai prastai gyvenančių. Gyvenimo lygis priklauso nuo užimamos vietos, pažiūrėjus ir... nuo gaunamų siuntinių iš šiaurės. Tvirtina, kad Lietuvoje gyvenimo lygis yra augštesnis, kaip kitose taip vadina-mose "broliškose" respublikose. Iš pasakojimo atrodo, kad ir laisvės Lietuvoje dabar daugiau. Prie Stalino kitaip buvo. Tikra teisybė. Dabar, sakysim, tarybiniai piliečiai turi teisę nevien tik "garbingai" įsisavinti Sibiro plėšiniuose, bet jau net ir laisvąją Ameriką pasiekti.

Besikalbant teko ir iš Lietuvos atvežtos degtinės paragauti. Ragauta dviejų rūšių. Viena lyg ir tokio pat skonio, kaip buvusi valstybinė. Kita tai jau visiškai kitiokiška. Matyt, kad sovietiškas išmislas. Jos skonius truputį saldus, truputį kartus ir... truputį neiškus.

(Nukelta į 8 psl.)

Neolithuanų stovykla

Korp. Neo-Lithuania trečioji vasaros stovykla įvyksta rugpiūčio 27 iki rugsėjo 5 dienomis Linkų vasarvietėje Christiana Lodge, Edwardsburg, Michigan. Visi stovyklautojai prašomi suvažiuoti šeštadienį. Sekmadienį po pamaldų 11 val. įvyks oficialus stovyklos atidarymas. Savaitės bėgyje kviešti prelegentai skaitys paskaitas įvairiomis temomis ir patys stovyklautojai nagrinės savo paruoštus referatus bei leis stovyklos dienraštį "Naktibaldą". Oficialus stovyklos uždarymas įvyks rugsėjo 4 d. iškilmingu posėdžiu, kada tikimasi sulaukti daug svečių iš Chicago, Clevelando ir Detroito.

Visi kolegos neolithuanai senjorai ir juniorai prašomi atvažiuoti su uniformomis. Taip pat primename pasiimti teniso raketas bei kitokius sporto įrankius.

Visais stovyklos reikalais prašome kreiptis į stovyklos vadovą inž. VACLOVĄ MAŽEIKĄ 5841 So. Rockwell St. Chicago 29, Ill. Telefonas PROspect 6-8206.

Visi esate maloniai kviečiami aplankyti stovyklą pirmąjį, ir ypač antrąjį, darbo dienos, savaitgalį, kur būsite maloniai priimti, rasite ramaus poilsio, gerą nuotaiką ir linksmai praleisite laiką. Iki pasimatymo stovykloje.

Inž. Vaclovas Mažeika, Stovyklos Vadovas

Bajoras Mikna Riestaragis irgi skuba į olimpinis žaidimus...

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

ST. CLAIR SAVINGS AND LOAN COMPANY

**SAVE
SAFELY**
at **4%**
ANTICIPATED
RATE

ON SAVINGS

SAVINGS DEPOSITS INSURED TO
\$10,000.00

813 E. 185th St.

IV 1-7800

'25000 Euclid Ave.
AN 1-1200

6235 St. Clair Ave.
HE 1-5670

Geriausį sveikinimą ir linkėjimą visiems
lietuviams

THE BALLET THEATRE SCHOOL OF CLEVELAND

1060 Euclid Ave.

Call MA 1-6196

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

GRABLER MFG. COMPANY

6565 BROADWAY

Michigan 1-9260

GREETINGS and BEST WISHES

O'BRIEN CUT STONE COMPANY

19100 MILES AVE.

MO 3-7800

Geriausį sveikinimą ir linkėjimą
visiems lietuviams

WILSON and CO. INSURANCE

ALL KINDS OF INSURANCE

11800 Shaker Blvd.

Call WY 1-5800

GERIAUSI SVEIKINIMAI

BUDD CLEANERS

FOR THE BEST CLEANING IN TOWN

12702 Shaw Avenue

Call GL 1-7417

V. K. Jonyno paveikslas "Vytautas ties Žalgiriu", atspausintas Kario viršelyje, Žalgirio mūšiui paminėti numeryje.

Žalgirio mūšis (12)

J. Jakštas

KOVOS LAUKE

Sąjungininkai, nedrįsę forsuoti tiesaus kelio per upę, sumojo ją apėti, t. y. žygiuoti prie jos ištakų. Ar ketindami atsipalaiduoti nuo priešo, kuris sektų juos, jei jie eitų paupiu, ar trumpindami kelią dėl upės posūkio į vakarus, jie pasuko į siaurės rytus. Tuo būdu, jie darė didelį lanką, kai traukė nuo priešo ir slinko prie savo tikslo. Tačiau kryžiuočiai jų nepaleido. Jie peržengė upę ir žygiavo greta lietuvių-lenkų armijos į rytus, jie lyg bėgo jai už akių. Tikslas kryžiuočių aiškus: neprileisti priešo prie sostinės. Tačiau nuostabu, kad jie žygiavo kelių kilometrų atstu ir jo nepuolė.

Sąjungininkai, nauja kryptimi traukdami, liepos 13 d. priejo prie pirmos kryžiuočių sustiprintos pilies, vokiškai vadinamos Gilgenburg (lenk. Dombrowno) ir greitai suoliu ją užėmė. Pagal Dugošą, ją puolė priešakiniai daliniai, net be vadovybės leidimo. Vokiečių kronikos kalba apie žiaurius priešo siautėjimus pagrobtojų pily. Ne tik įgula, bet ir gyventojų dauguma buvo išžudyta, miestas išplėštas, padegtas. Nugalėtojai gausiu grobiu papildė savo maisto atsargas. Gilgenburgo sunaikinimas yra tipiška žiauriosios viduramžių karo realybės apraška.

Šiomis reikšmingomis dienomis, kada susidurta akis į akį su priešu, iškyla ir pranaši Vytauto asmenybė. Dugošo liudijimu, karalius nusprendė sudaryti 8 žmonių tarybą. Vadovaujamoji rolė toje taryboje skiriama Vytautui, kuris Dugošo vadinamas "reto veiklumo vyras" (vir factivitatis raras). Jis su 7 tarybos nariais, lenkų didikais, turėjo parinkti tinkamiausias vietas stovyklavimui ir nužiūrėti lengviausius ir trumpiausius kelius žygiui.

Žinoma, per drąsu būtų vien iš to aukšto Vytauto paskyrimo išvesti, kad jį karalius padarė vyriausiu karo vadu. Štai, kad ir ša-pokos Lietuvos istorijoje,

skaitome: "Vytautas buvo sudarytosios karo tarybos pirmininkas, todėl jis buvo ir tikrasis mūšio vadas" (psl. 127). Iš tikrųjų, vyriausiu kariuomenės vadu laikytas Jogaila jau vien dėl jo turimo karališko rango, ir jam priklausė tarti paskutinis žodis. Šiuo atveju negalima neduoti kredito lenkų šių dienų istorikams, kaip Kučinskiui, Haleckiui, kurie tarė Jogailą vadovus jungtinei kariuomenei.

Kučinskis jau minėtoje monografijoje skiria vyriausio vado klausimui net 44 psl. (133-177). Čia jis, rodos, visai teisingai atremia kai kurių lenkų istorikų iškeltą tezę, kad vyriausiu karo vadu buvo Krokuvos kardanešys Zindramas iš Moškovičių. Man buvo staigmena užtikti Rūtenio dramoje "Žalgiris" (Karys, 1960 m. bal. mėn., 109 psl.) kartojant šią tezę, kai autorius leidžia Vytautui kalbėti:

"Už tai ir tariau tau, Zindramai,
Kad mano dešinėj
Lenkų pulkus kovon vesi".

Bet Kučinskio lenkiška tendencija ryškiai prasikiša, kai jis sumenkina Vytauto vaidmenį ir jį pastato į Jogailos šešėlį. Jis net abejoja jį buvus faktiniu lietuvių-rusų dalinių vadu. Kučinskis ginčija bet kokį Vytauto kišimąsi į lenkų kariuomenės vadovybę. Tikiuos, tolimesnis įvykių dėstymas ką kitą parodys.

Prie Gilgenburgo sąjungininkai išstovėjo kitą dieną (liepos 14) ir naktį. Čia jie patyrė kryžiuočių stovint už 10 km. siaurės rytų kryptimi. Dabar pasidarė aišku, kad be mūšio nepasieks Marienburgo. Lietuvos Brastoj nustatytas kovos planas turėjo būti keičiamas ir reikėjo ruošti mūšiui atvirame lauke. Atrodo, ši lemiamą sprendimą padarė Vytautas. Jo "itinkintas, — rašo Dugošas, — karalius pajudino stovyklą iš Gilgenburgo".

Šios Dugošo vietos nepastebėjo daug kartų minėtas

S. M. Kučinskis. Mat, ji kalba prieš jo mylimą tezę, kad Lietuvos D. K-tis vykdė vien Jogailos įsakymus ir nieko nespėdė. Gal būt, Vytauto iš anksto išsiųstoji lengvoji totorių kavalerija nušvietė tamsoj žygiuojančiai kariuomenei kelią, padėgdama sodybas. Apie tai liudija Dugošas, rašydamas, jog "priešų kaimai aplinkui degė".

Jungtinė lietuvių lenkų armija nužygiavo priešaušry apie 10 km. ir sustojo prie Žalgirio ir Tanenbergo kaimų, kurie, — kaip Dugošas pranašiskai rašė, — "būsimų kautynių išgarsinti liks". Šiandien, praslinkus lygiai 500 metų nuo šių žodžių parašymo, kada tų dviejų kaimelių vardai plačiai prigiję istorijos lapuose ir jų laukai dabar verčiami didingu paminklu, ši Dugošo pranašystė itin prasminga rodosi. Prie čia pat esančio Laubeno ežero įsirengė Jogaila sau stovyklą, skyrium nuo jo prie to pat ežero stovyklavo ir Vytautas su savo kariais.

Per lietingą ir audringą naktį žygiavusi kariuomenė negalėjo būti pasiruošusi tuoju stoti į kovą. O prie-

šai kryžiuočiai jau buvo kiek anksčiau atvykę ir užėmę poziciją aplink Griunvaldo (Žalgirio) kaimą, kur sau stovyklą pasirinko. Vokiečiai kronikininkai ir Dugošas pripažįsta, kad Ordinas pralošė, kai tuoju nepuolė atvykusių priešų. Jo laimėjimo galimūmai čia buvo dideli. Tačiau Jogaila, nepaisydamas priešo, liepė įrengti koplyčią ir ramiai išklaušė bent dviejų mišių. Net ir po mišių tuoju nėjo iš koplyčios, bet sukniubęs meldėsi. Tik kai lenkų bėgliai, viens po kito bėgdami, pagaliau ir Vytautas jį raginte ragino ruošti kariuomenę mūšiui, jis paliepė Krokuvos kardanešiui Zindramui iš Roškovičių surikiuoti lenkų kariuomenę mūšiui.

Vytautas tuo metu jau turėjo parengęs Lietuvos kariuomenę. Po to išėjo karalius iš koplyčios, apjojo karius, apjuosdamas kelio liką kovos diržais, kas anais laikais reiškė pakėlimą į riterių luomą, iš pakilios vietos apžvelgė kovos lauką ir davė kariuomenei du kovos šūkius: "Krakow" ir "Wilno".

(Bus daugiau)

GREETINGS and BEST WISHES

To All The Lithuanian People

EMIL J. MASGAY

COUNTY CLERK OF COURTS

GREETINGS and BEST WISHES
To Our Friends and Patrons

CANADA DRY GINGER ALE

EX 1-8800

BEST WISHES

For a Pleasant Holiday

FROM A FRIEND

Best Wishes to Our Friends and Patrons

THE KOEHLER RUBBER & SUPPLY COMPANY

MECHANICAL RUBBER GOODS
Compressors, Lubricating Equipment

3865 Carnegie Avenue

HE 1-8867

SPORTO DIENOS

Lietuviai - latviai 4.0

Rugpjūčio 21 d. Chicagoje įvyko dar vienos šių metų pabaltiečių pirmenybės rungtynės. Šį kartą futbolo. Ir jomis jau išbaigtas 1960 m. Pabaltiečių sportinių pirmenybių kalendorius. Gaila, kad šiemetinėse futbolo pirmenybėse nedalyvavo estai. Jų nedaug šiame krašte. Vienintelė estų futbolo komanda yra Toronto mieste. Nuotolis, piniginiai nedatekliai ir kitos nedėkingos priežastys vertė estus susilaikyti. Tikrai gaila.

Pabaltiečių futbolo pirmenybės pradėtos prieš dvejus metus. Pirmose pirmenybėse dalyvavo ir estų rinktinė. Tąsyk pirmenybių pravedimu rūpinosi lietuviai. Estų kelionės išlaidoms nebuvo pagailėta \$150. Ir tai padėjo. Estai

su malonumu atvyko. Šiemet pirmenybės rengė latviai. Jie nesitkėjo didesnių pajamų, todėl ir estams nedrįso siūlyti didesnės paramos. Beje, šiemet latviams žiūrovai suaukojo netoli dvejų šimtų dolerių. Rungtynės vyko lietuviškojo Marquette parko aikštėje. Dauguma žiūrovų lietuviai, Nemažai buvo ir latvių. Viso apie 500 žmonių.

Lietuvių rinktinė: J. Perkūnas, A. Jurkšaitis, R. Jenigas, E. Peteraitis, A. Malinauskas, A. Kunickas, A. Martinkus, J. Žukauskas, A. Bavarskas, H. Jenigas, M. Mikalauskas, A. Damušis, A. Stulga, J. Kaunas, A. Kleinaitis, Gavenia. Visi Chicago LFK Lituanicos žaidikai.

Latvių rinktinė: A. Bite, J.

Prieš pradėdant rungtynes, teisėjas (meksikietis) aiškina rinktinė kapitonomas-latviui M. Muiznikui (kairėje) ir lietuviui H. Jenigui (dešinėje).

P. Petručio nuotrauka

PARDUODAMA SENA ALAUS IŠVEŽIOJIMO (DISTRIBUTOR)

FIRMA IR SODA BOTLING FABRIKAS

Visos automatinės mašinos ir reikmenų atsargos. Trys vyrai gali išlaikyti. Interesuojamės tik rimtais ir susidomėjusiais asmenimis. Jokių nerimtų pirkėjų. BEN KRALK, 93 Warwick St. Newark, N. J., Market 2-5270

TRECIOKAS AGENCY

SENIAUSIA LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA

Kelionių bilietų parūpinimas ir pinigų pervedimas į visus kraštus

TAIP PAT IR VISOKIOS RUŠIES APDRAUDA

Kur tik besiruoštumėt keliauti, tuoj ausirškit su mūsų įstaiga

ALBINAS IR KAZYS TREČIOKAI

311 Walnut Street, Newark 5, N. Jersey
Telefonas: Market 2-4867

LIETUVIŠKI SCRIAI, JUODA DUONA, AUKŠČIAUSIOS RUŠIES RŪKYTI KUMPIAI, DESROS IR SKILANDŽIAI PIGIOMIS KAINOMIS GAUNAMI KRAUTUVĖJE

MARTHA & PETER LISAUSKAS

6409 56 ROAD, MASPETH 78, N. Y.

Telephone: TWaining 4-8087

Prekes siunčiame ir per pašta.

ISKIRPKITE IR ATSIŪSKITE ŠĮ KUPONĄ

Prašau atsiųsti

Nurodykit prekę

Nurodykit adresą:

Name

No.

Street

City

State

Neiders, M. Muiznieks, E. Tums, J. Krisjansons, J. Krigeris, V. Kusevskis, J. Blumfelds, A. Legzdins, A. Eikstrems, L. Parups, G. Zarins, A. Kuplis, M. Purkalis.

J. Neiders ir J. Krisjansons iš Clevelando, J. Blumfelds ir A. Eikstrems iš New Yorko. Visi kiti iš Chicago.

Rungtynės lietuviams nebuvo sunkios ir laimėjimui didelių pastangų nereikėjo. Lietuviai aikštėje vyravo veik visą rungtynių laiką. Ypatinai vyravimas buvo ryškus antrame kėlinyje. Mūšiams galima tik prikišti stoką šaudymo į vartus. Šis priekaištas nenaugas. Jis tinka ir kitoms lietuvių futbolo komandoms. Kukulmas ar drąsos stoka? Sakysime, prisyrta iki priešo vartų ir stop. Prasideda trypčiojimas ir bereikalingas delsimas. Reikia šauti! Šauti į vartus iš bent kokios padėties.

Pirmas įvartis latvių vartų tinklą palietė septintoje žaidimo minutėje. M. Mikalauskas kamuolį gavo iš H. Jenigo ir nedelsdamas iš maždaug penkiolikos metrų pasiuntė vartų link. Smūgis stiprus, sunkiai sulaukomas.

Pirmame kėlinyje turėta daug progų, bet visos liko neišnaudotos. Taip vieno įvarčio laimėjui ir baigėsi kėlinys.

Antrasis kėlinys skirtingas. Aikštėn grįžę stengėsi daug daugiau atakuoti ir šaudyti į vartus. Tačiau pirmosios dvidešimt minučių nieko gero nepasiekta. Nuolatinio mūšų spaudimo vėliau latviai neišlaikė ir ėmė kriksti. To tik ir reikėjo. Šešiolikos minučių laikotarpįje mūšiški pasiekė tris įvarčius. Juos įmušė H. Jenigas, M. Mikalauskas ir A. Damušis. Visi smūgiai staigūs, stiprūs ir verti pagyrimo.

Rungtynių pabaigoje laimėjimams įteikta J.A.V. Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo skirta pereinamoji dovana. Ją įteikė J.A.V. Pabaltiečių Sporto Federacijos pirmininkas W. Baumanis. Gausūs žiūrovai lietuviams futbolininkams sukėlė pelnytas ovacijas.

JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo skirta pereinamoji taurė, kurią šiais metais laimėjo lietuviai.

Kaip jau buvo minėta, lietuvių rinktinė buvo sudaryta išimtinai iš Chicago LFK Lituanicos žaidėjų. Neapsirakta. Pasirodė puikiai. Galima iš anksto tvirtinti, kad LFK Lituanica bus kietas vietas ir Lietuvių Sportinėse Žaidynėse rugsėjo 3-4 d.d. Chicagoje, New Yorkui ir Torontui teks rimtai susiimti.

Po rungtynių buvo bendros lietuvių-latvių vaišės Dubysos svetainėje. Pasivažiota ir pasilinksmita. Kalbas pasakė LFK Lituanicos pirm. J. Juška, latvių rinktinės vadovas J. Vogels, mūšų rinktinės vadovas R. Kožėnas, rinktinės kapitonas H. Jenigas, latvių kapitonas M. Muiznieks, LFK Lituanicos futbolo komandos treneris V. Trumpijonas, V. Miceika ir kiti.

Lietuviai latviams užtraukė "Ilgiausių metų", o latviai atsidėjo savo "Laidžio sveiks". Vaišių nuotaka buvo tikrai broliška.

P. Ptr.

NELAUKTA SPORTO VETETERANO MIRTIS

JUOZAS MATULIS

Netikėta mirtis aplankė sportininkų šeimą. Mirė daugeliui pažįstamas sporto veteranas Juozas--Vladas Matulis--Matulevičius, paskutiniu metų gyvenęs Chicagoj. Mirė staiga, suklupęs prie telefono, besišaukdamas gydytojo pagalbos.

Pavėluotai atvykęs gydytojas konstatavo širdies smūgį. Keista ir netikėtina. Velionis niekuomet nesiskundė širdimi. Atrodė sveikas ir stiprus. Dažnai lankydavosi teniso aikštėse ir žaisdamas nerodydavo nuovargio žymių.

Tačiau savo mirtį nujautė. Keltą dieną prieš mirtį, vienam artimam bičiuliui prasarė, kad mirsiąs. Žinia, tasai pasiūkė ir patarė mesti nesveiką šikalbėjimą. Pasirodo, velionies neklysta. Nujautimas pasitvirtino.

J. V. Matulis--Matulevičius sportininkų veiklon įsijungė vienas iš pirmųjų mūsų organizuoto sporto metais. Velionis veikė ir drauge sportavo su kpt. St. Dariumi. Jie buvo vienas iš lietuviškojo sporto pionierių. Be kitko, savo laikų, su kpt. St. Dariumi jam teko gerokai padirbėti prie beisbolo lietuviškų terminų nustatymo.

Lietuvoje gyveno Kaune. Priklaušė LFLS ir šiam klubui giminingam Taurui. Žaidė futbolą, krepšinį, ledo ritulį. Mėgo ir kitas sporto šakas. Pirmoje Tautinėje Olimpiadoje žaidė Tauro krepšinio komandoje. Ši komanda, kaip pamine, nelaukta laimėjo trečią vietą.

J. V. Matuliui--Matulevičiui teko ginti Lietuvos spalvas ir Pragoje įvykusiose pasaulio ledo ritulio pirmenybėse. Jis buvo Lietuvos Futbolo Teisėjų Kolegijos narys. Teisėjavo L. klasės rungtynėms ir turėjo tarptautinio teisėjo teises. Chicagoje buvo įstojęs į LSK Taurą. Šiam klubui žadėjo ir jo narius praturtinti savo turimomis gausiomis žiniomis.

Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Prie kapo atsisveiknamajį žodį tarė jo senas bičiulis J. Grigalauskas. Kalbėjo buvusių Kauno LFLS ir Tauro bei Chicago LSK Tauro narių vardu. Savo žodyje išskėlė dideles velionies dorybes. Pasak jo, jis neturėjęs jokių priešių. Nei sporto aikštėje, nei privatiname gyvenime.

P. Ptr.

Naujiems skaitytojams
Dirvos prenumerata
metams tik 8 doleriai!

VISAIS
APDRAUDOS
REIKALAIS,

kaip automašinų, gyvybės, nelaimingų atsitikimų ir gaisro, kraiptis į atstovę
PAULINA MOZURAITIS-BENNETT
HI 2-4450
642 Meadow Lane Dr.
Cleveland 24

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VĖDINIMĄ • Žiemos ŠILDYMĄ

MONCRIEF

Įtaisymo
VISŲ METŲ

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

BEST WISHES
For a Pleasant Holiday

DAIRYMEN ICE CREAM COMPANY

3068 WEST 106th ST. OR 1-2300

GREETINGS and BEST WISHES
To All The Lithuanian People

THOMAS J. UNIK CO.

INSURANCE AGENCY

EVERYTHING IN INSURANCE

East 9th St. Pier Bldg.

TO 1-0200

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

EMERSON RADIO OF OHIO

EMERSON RADIOS, STERIO
AIR CONDITIONERS, DUMONT T. V.

4300 Euclid Ave.

HE 1-1822

CleveLoans

HOME • AUTO • BUSINESS • PERSONAL

LET US
HELP
YOU

70 CONVENIENT, COMPLETE BANKING OFFICES

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg. — Cleveland, Ohio

Ofiso telef.: MAin 1-1773

Rezidencija: OL 7-2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

20 metų tos srities
praktika

Vokiečių radijų
taisymas

TELEFUNKEN
Authorized Factory Service

TELEFUNKEN HI-FI STEREO SETS

SCHWAB RADIO & T. V.

Sales and Service

11615 DETROIT AVENUE
CLEVELAND 2, OHIO

Sandėlyje didelis pasirinkimas įvairiausių modelių

LAKEWOOD 1-4669

J. P. MULL-MULIOLIS

Nekilnojamo turto pirkimo, pardavimo, įkainavimo ir apdraudos įstaiga.

6606 Superior Ave. UT 1-2345

13229 Superior Ave. UL 1-6666

ALGIMANTAS DALIDĖ,

lietuvis bendradarbis ir East Clevelando skyriaus vedėjas.

DIDŽIOJI IR PASKUTINIOJI ŠIŲ METŲ GEGUŽINĖ

(8-tos Lietuvių Dienos tąsa)

RENGIAMA LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CLEVELANDO I-os ir II-os APYLINKIŲ RUGSĖJO 4 D.
NEURŲ SODYBOJE Pradžią 12 val. Auka 1 dol., jaunimui 50c Vaikams laisvas įėjimas

FILATELIJOS KAMPELIS

ANT. BERNOTAS

(8)

ITALIJA

Iš už jūrų Garibaldi
Mušt maskolių atsibaldė,--
sako sena lietuvių dainelė,
nors, tiesą sakant, Garibaldi nie-
kada iki Rusijos krantų nebuvo
"atsibaldęs" ir niekada masko-
lių nemušė.

Giuseppe Garibaldi (1807-82),
žymus italų patriotas ir revo-
liucionierius, gimė Nioje. Nuo
1833 m. jis prisijungė prie kito
žymaus italų laisvės kovotojo
Giuseppe Mazzini, ir kovojo prieš
austrius, kurie tuomet valdė di-
delę Italijos dalį.

1834 m. jis pabėgo į P. Ame-
riką, kur padėjo kariuoti Rio
Grande do Sul revoliucionieriams
prieš Braziliją ir urugvajiečiams
prieš Argentiją. 1848 m. jis grįžo
į Italiją ir vėl kovojo su aus-
trais ir prancūzais, valdžiusiais
kitą Italijos dalį. 1849 m. pa-
bėgo į JAV, kur išbuvo iki 1854
m.

Grįžęs susidėjo su Sardinijos
karaliumi Viktoru Emanueliu II
ir toliau kariavo dėl Italijos su-
vienijimo. 1860 m. surinko 1200
raudonmarškininių, su kuriais
užėmė Sicilijos salą, o vėliau
Neapolį.

Paskui vėl kariavo su pran-
cūzais ir popiežiaus kariuomene
dėl Romos. 1870 m. kartu su
prancūzais kariavo prieš vokie-
čius. 1874 m. išrinktas į Italijos
parlamentą.

Italija, paminėdama 100 metų
sukaktį nuo Garibaldi "1000
vyrų žygio" į Siciliją 1860 m.,
išleido 3 pašto ženklų seriją.
15 lirų ženkle yra Garibaldi
proklamacija siciliečiams. 25 l.
ženkle--Garibaldi susitinka su
kar. Emanueliu prie Taeno. 60
lirų ženkle matome sceną, kai
Garibaldi su savo raudonmarš-
kiniais Quarto uoste prie Genu-
jos sėda į laivus plaukti į Sicili-
ją. Paveikslas--dail. Tetar van
Elven.

Amerika, pagerbdama šį žymų
vyrą, savo "laisvės kovotojų"
serijoje š. m. lapkričio 7 d. iš-
leis 4 ir 8 centų pašto ženklus
su Garibaldi atvaizdu.

INDIJA

išleido 2 pašto ženklus pa-
gerbimui savo žymaus poeto Ka-
lidasa, gyvenusio V amž. po
Kristaus (tiksliai data nežinoma).
Yra žinoma, kad jis gyveno šiau-
rinėje Indijoje, Guptos karalių
dvare, kur ir savo kūrinius pa-
rašė. Jis priklauso rašytojų gru-
pei, kūrusiai antrame sanskri-
to literatūros periode.

Kalidasa parašė keletą puikių
epinių, lyrinių ir dramos kūri-
nių. Kaikuriuose savo kūriniuose
jis taip švelniai ir subtiliai pa-
vaizdavo meilę, kad jį sekė dau-
gelis ne tik indų, bet ir kitų
tautų poetų.

15 nP pašto ženkle yra scena
iš jo lyrinio kūrinio "Meghadu-
ta" (Debesio pasiuntinys): iš-
tremtasis pusdievis Jakša prašo
debesis, kad jie nuneštų sveiki-
nimus jo mylimajai.

1,03 rupijų pašto ženkle yra
kita scena iš jo 7 veiksmų dra-
mos "Šakuntala": atsiskyrėlio
dukteris Šakuntala rašo laišką ant
lotoso lapo ją mylinčiam kara-
liui Dušijantai. Paveikslas--
radžos Ravi Varmos.

ISPANIJA

Nesenai Barcelonos mieste į-
vyko 60-tas Tarptautinis Filate-
lijos kongresas. Tai proga pami-
nėti Ispaniją išleido 10 pašto
ženklų seriją su trijų rūšių pie-
šiniais: Lepanto Nukryžiuota-
sis-- 3 ženklai, baskų tautinis
žaidimas pelotė--4 ženklai ir
Barcelonos Šv. Šeimos bažny-
čia--3 ženklai.

Čia matome šios serijos 10
pezetų pašto ženklą su Šv. Šei-

mos bažnyčia. Ši bažnyčia stato-
ma neokatalonų stiliuje ir pa-
sižymi nepaprastu puošnumu ir
originalumu. Pradėta statyti 1890
m. ir dar nebaigta.

Barcelona yra antras savo di-
dumu Ispanijos miestas, Katalo-
nijos provincijos sostinė, ir turi
virš 1,285,000 gyventojų. Miestas
įkurtas "gilioje senovėje karta-
geniečių prie Llobregato upės
žiočių, Viduržemio pajūryje, su-
pamas kalnų. Vėliau miestą valdė
romėnai, visigotai, maurai,
prancūzai. Mieste yra universi-
tetas ir daug kitų senovinių pasta-
tų ir mokslo įstaigų.

BRITŲ HONDURAS

O štai šis tas ir Britų Hon-
duras mėgėjams bei svajojančiams
ten apsigyventi! Šiemet Br. Hon-
duras mini 100 metų sukaktį, kai
1860 metais tame krašte buvo
atidaryta pirmoji pašto įstaiga.
Anuo laiku krašte gyveno šiek
tiek anglų kolonistų, bet pats
kraštas buvo administruojamas
iš Jamaicos. Tik 1884 m. Britų
Honduras buvo paskelbtas atskira
Anglų karūnos kolonija. Pirmieji
pašto ženklai kolonijoje buvo iš-
leisti 1865 m.

Britų Honduras užima 8867
kvadratinį mylių plotą, kuriame
gyvena virš 73 tūkstančiai gyven-
tojų. Iš rytų pusės jis siekia
Karibų jūrą, iš šiaurės Meksiką,
o iš vakarų ir pietų Gvatemalą.
Krašto sostinė Belize.

Jubiliejaus proga išleisti 3
pašto ženklai. 2 centų pašto žen-
kle matome Belizės miestą, kaip
jis atrodė 1842 m., žiūrint iš
Fort George pusės. 10 c. ženkle
yra du herbai--1860 metų kolo-
nistų ir dabartinis. 15 c. ženkle
yra senas tamarindos medis, au-
gęs Belizėje prie Newtown bar-
akų.

AMERIKOS LIETUVIAI FILATELISTAI

Noriu susirašinėti ir pasikeisti
pašto ženklais. Rašyti šiuo adre-
su: Lietuvos TSR Raseinių mies-
tas, Dubysos gt. Nr. 40 Gyls
Mykolas.

**Naujiems skaityto-
jams prenumerata
metams tik 8 doleriai**

CLEVELANDE ir apylinkėse

BENDRUOMENĖS RENGIAMA GEGUŽINĖ

Bendruomenės abiejų apylin-
kių gegužinė rengiama rugsėjo
4 d. Neurų sodyboje. Ji ruošia-
ma dėl labai blogo oro nepasi-
sekus Lietuvių dienai. Joje bus
vykdama visa Lietuvių dienai
numatytoji programa. Atsilan-
kiesieji galės laimėti Dirvos,
Drago, Lietuvių Dienų ir Karo
metines prenumeratas. Prie įė-
jimo bus duodamos kiekvienam
asmeniui kortelės laimėjimui
\$ 180 vertės suvamosios maši-
nos.

Visi Clevelando ir apylinkių
lietuviai maloniai kviečiami į
gegužinę atsilankyti, LB reika-
lus paremti ir drauge su visais
lietuviškoje dvasioje atsigaivinti.

ARVYDO BARZDUKO IR DAIVOS KUODYTĖS

sutuoktuvės įvyks šį šeš-
tadienį, rugpiūčio 27 d. So. Bos-
tono lietuvių Š. Petro parapijos
bažnyčioje. Jaunoji yra baigusi
politinius mokslus, jaunas
architektūros.

JAUNIMO VAKARAS

Jaunimo vakaras numatomas
lapkričio 13 d. Inicijatyvos ėmė-
si Bendruomenės apylinkės, ku-
rios dabar veda pasitarimus su
jaunimo organizacijomis.

GARLAUSKŲ šeima persikėlė
į naują gyvenamą vietą, 13014
Arlington Ave., tel. LI 1-1711.

J. F. KENNEDY REMTI KOMITETAS

J. F. Kennedy išrinkti JAV
prezidentu susidarė iš įvairių
pažiūrų ir profesijų atstovų ko-
mitetas. Pirmininku yra Lietuvių
Banko direktorius J. T. DeRigh-
er, vicepirmininkas Jonas Nas-
vytis, sekretorius Algirdas
Matulionis, tarpininkas tarp
amerikiečių ir lietuvių Juozas
Muliolis, nariai--Vladas Čyvas,
Edmundas Capas, Algirdas Ka-
siulaitis, Karolis Morkūnas, A.
Praškevičius ir J. Vilčinskis.
Komitetas yra numatęs šaukti
lietuvių susirinkimą, pasitikti į
Clevelandą atvykstantį J. F. Ken-
nedy, dalyvauti jam rengia-
mose prakalbose Euclid Beach.
Komitetas prašo visais reikalais
kreiptis į Joną Nasvytį telefonu
IV 6-0877.

Greetings and Best Wishes
To Our Friends and Patrons

NELSON'S

Family Style Restaurant

PRIVATE PARTIES
- BANQUETS
Wedding Anniversaries
Open Daily - 5 P. M.
Sundays 12 to 7 P. M.

1422 ADDISON ROAD
EX 1-4000

ŽALGIRIO MŪŠIO MINĖJIMO KOMITETAS

Žalgirio mūšio minėjimui,
kuris rengiamas spalio 1 ir 2
dienomis, vadovauja: L. Leknic-
kas--pirm., F. Eidimtas--vice-
pirm., M. Dunduraitė--sekre-
t., A. Jonaitis, J. Nasvytis, p. Raz-
gaitis, Z. Peckus ir P. Bieli-
nis--nariai.

BENDRUOMENĖS PIRMOJI APYLINKĖ

Bendruomenės pirmosios apy-
linkės valdyba paskyrė Neringos
tuntui \$ 50,00, Pilėnų tuntui
\$35,00 ir Radijo Klubui \$75,00
(likusi iš 1959 m. skola)
ir karo invalidui Mackevičiui
\$ 15,00.

Išnuomojamas kambarys
su teise naudotis virtuve.
Atskiras įėjimas. Skambin-
ti: PO 1-0021 po 5 val. va-
karo.

MERGAITĖS IR MOTERYS

17 metų ir daugiau darbu į
skalbyklą. Priimamos ir prade-
dančios.

MENK BROS. LAUNDRY
643 East 103 Str. (101)

AS REMSIU KENNEDY I PREZIDENTUS

Vardas Pavardė Adresas Telef.
Clevelando ir bendrai Ohio lietuviai, prijaučia
J. F. Kennedy kandidatūrai, prašomi užpildyti
šią atkarpą ir pasiųsti:

AMERICAN LITHUANIANS FOR KENNEDY
6606 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

LIETUVIŲ KLUBAS ir SVETAINĖ

Lietuvių Svetainėje renkite lietuviškus parengi-
mus, o poilsį praleiskite tarp savųjų Klube.

— Cleveland —

6835 Superior Avenue EX 1-1143

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.
SAVINGS EARN OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

AUTOMOBILISTŲ DĖMESIUI!

1304 East 9 Str., prie pat

St. Clair, telef. TO 1-1673

atidarytas naujas, erdvus, lietuviškas garažas

Quik Auto Service, Inc.

Taisoma moderniausiomis priemonėmis stabdžiai ir visi stabdymo
mechanizmai, išmetimo vamzdžiai ir duslintuvai - "mufflers", mo-
torų reguliavimas - "tune - up" ir analizavimas, važtų šlifavimas,
radijo ir visų elektros įrengimų taisymas.

Darbas atliekamas greitai, sąžiningai ir žemomis kainomis PRA-
NO GRIGONIO priežiūroje.

Atidaryta kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 7 val.
vakaro

DIRVA

Nr. 99

1960 m. rugpiūčio 26 d.

KAS IR KUR?

* VYTAUTAS ABRAITIS IR ANTANAS SENIKAS su poniomis vyksta į Korp!Neo-Lithuania stovyklos uždarymo iškilmes ir, važiuodami automobiliu, aplankys Chicago, Clevelandą ir k. Kelionėje išbus virš savaitės laiko.

DAIL, A. GALDIKAS su ponija dvi savaites atostogų praleido Cape Cod, Mass., Lūšių ir Veitų viloje Meška.

A. Galdikas ruošiasi parodai, kuri įvyks šį rudenį Almasu gailerioje, Great Neck, N.Y.

JONAS IR JULIJA ZOSTAUTAI, iš Chicago, atostogavo New York'e pas seserį S. ir V. Abraičius ir motiną Zostautienę. Jų dukra čia svečiavosi tris mėnesius.

* KONSULAS A. SIMUTIS su ponija ir E. Čiurlienė rugp. 21 d. išvyko atostogų į New Harbor, Maino valstiją, kur jie išbus dvi savaites.

* JONAS ALEKNA, prieš 10 metų atvykęs į JAV ir paskutiniu laiku gyvenęs Richmond Hill, N. Y. staiga mirė rugpiūčio 18 d. Velionis buvo tik 50 m. amžiaus. Paliko žmoną ir gimines Lietuvoje.

* DEŠIMTOSIOS Šiaurės Amerikos Lietuvių sportinės žaidynės įvyksta Chicagoje rugsėjo 3-4 dienomis. Bus varžomasi lengvojoje atletikoje, futbole, lauko tenise ir plaukyme.

* KUN, ZENONAS GELAŽIUS, naujai paskirtas Šv. Juozapo lietuvių parapijos klebonas St. Louis Mo., gražiai ir sėkmingai darbuojasi. Per tris mėnesius parapija dvigubai paaugo. Daug lietuvių sugrįžo iš svetimtaučių parapijų į lietuviškąją. Garbė lietuviams turint tokį sumanų ir kruopštų kleboną. Seniau ir naujai atvažiavusieji lietuviai dirba iš paties, kad sutelktų daugiau lėšų parapijos reikalingam.

* ŽALGIRIO MŪŠIO MINĖJIMAS Rochester, N.Y. rengiamas rugsėjo 10 d. Minėjimo koncerto programą atliks Varpo choras iš Toronto.

* DR. J. PAPLENAS su šeima atostogauja Beverly Shores, į Chicago grįš prieš rugsėjo 3 d.

DIRVOS 45 METŲ SUKAKTIES RĖMĖJAI

Dirvos 45 metų sukakties rėmėjais įsijungė:

M. Ivanauskas, Chicago	5,00
B. Kasakaitis, Chicago	5,00
Dr. Danutė Jaraš, Highland	5,00
Dr. K. Aglinskas, Chicago	5,00
T. D. Vasiliauskas, Dorchester	5,00

Rėmėjams širdingai dėkojame.

BALTIMORE

TESĖKIME MUMS PALIKTĄ TESTAMENTĄ

Artinasi mokslo metų pradžia. Vėl mokyklos atidarys duris savo auklėtiniams. Prasidės mokslo ir mūsų liuanistinės mokyklose.

Didžioji mūsų visų pareiga -- išlikti lietuviams. Tai mus įpareigoja knygnešiai, suklėliai, savanoriai, partizanai ir tūkstančiai mirusių už lietuvišką žodį ir lietuvių tautą. Kiekvieno lietuvių šventa pareiga tą testamentą tesėti. Ir nedaug iš mus tereikalaujama: išauginti mūsų vaikus susipratusiais lietuviams, lietuviams šviesuoliais, kalbančiais savųjų tarpe lietuviškai, gerai susipažinusiems su mūsų tautos istorija, sava žeme, su lietuvių kultūra, tautosaka, tautodailiu ir t.t. Namie tų dalykų išmokyti negalima, jų galima išmokyti tik mokykloje.

Aplamai, lietuvių išlaikyti yra trys priemonės: šeima, liuanistinė mokykla ir lietuvių bendruomenė. Šeimoje vaikas turi išmokyti lietuviškai kalbėti, pamilti savo kalbą ir tik ją kalbėti savųjų tarpe. Tačiau, liūdnai klausytis, kaip daugelyje mūsų šeimų vaikai tarp savęs kalbasi angliškai, Nedovanotina! Kad galima kitaip, matyti iš nedaugelio susipratusių lietuviškų šeimų, kur vaikai kalba tik lietuviškai. Tokius vaikus liuanistinėje mokykloje lengva atskirti: jie be akcento kalba lietuviškai, jiems lengva mokytis liuanistinių dalykų ir todėl jie yra pirmieji mokiniai.

Su tais, kurie namie nekalba

Žmonos ir dukters atvykimui atžymėti P. Kaušas išklėle puotą, kurioje vyravo bemaž vestuvinė nuotaika. Galima sakyti, kad tai tikrai buvo Petro ir Antaninos Kaušų antrosios vestuvės. Nuotraukoje (iš kairės) Kaušienės dėdė J. Ercus, Antanina, Petras ir Irena Kaušai. Prie mikrofono kalba J. Bartkus. Greta stovi orkestro vadovas Ramonas.

V. Noreikos nuotrauka

KAI ATVYKSTA IŠ...

(Atkelta iš 4 psl.)

Irena Kaušaitė šį rudenį žada pradėti filologijos studijas ir atnaujinti čiuožimo treniruotes.

V. Noreikos nuotrauka

lietuviškai, mokykloje yra tikra tragedija: jie sunkiai besupranta skaitomą lietuvišką tekstą, todėl jiems sunku mokytis, todėl jie ir nesimoko. Pamažu prieis prie to, kad lietuvių kalbą jiems teks mokytis, kaip svetimą kalbą. Jeigu jau vaikai namie nebekalba lietuviškai, tai jie nekalbės ir užaugę. Ir lietuvių tautai jie bus dingę.

Lietuvių šviesuolių jaunuolis gali tapti tik per liuanistinę mokyklą. Jei jis išeis mokyklą amerikoniškoje mokykloje ir nebus mokėjęs liuanistinėje mokykloje, jis bus mokytas merikonas, bet beraštis lietuviškai. Kaip skaudu būti beraščiui savo gimtojo kalboje! Ir kokią sunkų išpildą padaryti Lietuvoje laišką, rašytas tokio beraščio "šviesuolio". Todėl visi lietuviai privalo leisti savo vaikus į liuanistinę mokyklą.

Gyvas lietuviškas bendruomeninis gyvenimas taip pat svarbu. Reikia ko daugiau jaunimo organizacijų, tautinių šokių grupių, orkestrų ir kt. Reikia, kad vaikai ko daugiau bendrautų su savaisiais parengimuose, vakarėliuose, gegužinėse, iškilose, skautų stovyklose. Teisybė, reikia turėti drąsos prisipažinti, kad tuose subvimuose ir jaunimo organizacijose vaikai taip pat tarp savęs kalbasi angliškai. Kaip tą blogį taisyti, reikia ieškoti priemonių.

Kalbant apie Baltimorės Lietuvių Šeštadieninę Mokyklą tenka pasakyti, kad tik kiek daugiau negu pusė mokyklinio amžiaus vaikų ją lanko. Tėvai kviečiami nepamiršti mūsų visų didžiosios pareigos ir krauju užrašyto testamentą -- išlikti lietuviams ir stengtis, nugalioti visas kliūtis, kaip tolimą atstumą, ar nepatogų susisiekimą, leisti vaikus į šeštadieninę mokyklą. Mūsų tautos tūkstantmetinės kovos už išlikimą ir tų kovų aukos mus įpareigoja.

K. Pažemėnas

DETROIT

ŽALGIRIO MŪŠIO MINĖJIMAS

Žalgirio mūšio 550 metų sukakties minėjimas bus rugsėjo 24 d. 7 val. vak., buvusiose lietuvių svetainės patalpose 25-otos ir Vernof gatvių kampas. Minėjimo programą atliks Alkos dramos sąmbūris, vadovaujamas aktoriaus Justo Pusdešrio.

Po minėjimo bus šokiai ir veiks birutėčių ir šaulių bufetos.

Šį minėjimą rengia vietiniai ramovėnai, Talkina birutietės, kūr.--savanoriai ir šauliai.

V. Noreikos nuotrauka

Santaros suvažiavimo programa bus įdomi ir aktuali

Lietuvių Studentų Santaros visuotinio suvažiavimo, įvykstančio rugsėjo mėn. 9 - 10 - 11 d.d. pas Santaros Garbės Narį Juozą Bachuną, Tabor Farm, Mich., programa jau baigiama formuoti:

Išsivijos lietuvių bendruomenėje vis aktualėjant okupuotos Lietuvos klausimui, ryšium su komunistų bandymais užmegsti santykius, šiame suvažiavime ruošiamą konferenciją Sovietinės Lietuvos padėties nagrinėjimui. Dabartinių laikų komunistų varojamos taktikos pažinimas yra būtinas, norint efektyviai kovoti prieš komunistų pasiūlymus.

Sovietinės Lietuvos būklės paskaitas skaitys VINCAS RAS-TENIS "Priverstinės revoliucijos pasėkos" ir VINCAS TRUMPA Lietuvių tautos ateities perspektyvos", o debatus tema "Nutarta, kad tarp išsivijos ir okupuotos Lietuvos negali būti jokių santykių" praves VLADAS ADAMKAVIČIUS.

Konferencijoje mūsų žymiausiasio dailininko ir muziko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio reikšmei įvertinti ir persvarstyti prieinamą medžiagą dalyvauja muzikas JONAS ŠVEDAS, skulptorius JUOZAS PIVORIŪNAS ir tikriausiai dar vienas santariečiams gerai pažįstamas rašytojas--dramaturgas, Čiurlionies konferencijai skiriama nemažai svarbos, nes kitais metais sukanke 50 metų nuo jo mirties ir ji bus įvadas į tą sukaktį. Lietuviškoji visuomenė, tikime, šią didžią asmenybę kitais metais tinkamai ir reikšmingai paminės.

RIMVYDAS ŠILBAJORIS, dėstąs literatūrą žinomajame Oberlin College, skaitys akademine paskaitą "A. Nykos--Nylūno poetinė pasaulėžvalga".

VANDA GEGEVIČIŪTE skaitys paskaitą "Akademinių jaunimo veidas", kurioje bus pažvelgta į dabartinę mūsų studentijos būklę. VYTAUTO BABUŠIO paskaitos tema yra "Sovietų Rusijos stiprybės ir silpnybės". Joje bus bandoma analitiniai pažiūrėti, kokiose srityse sovietai yra pavojingi laisvajam pasauliui ir kokiose vietose Rusija yra lengviausiai pažeidžiama.

Šiuos metus Santara yra paskyrusi paminėti Lietuvos rezistencijos 20 metų sukaktį. Tą progą New Yorko filisteriai suvažiavimui ruošia dvidešimtmečio apžvalgą.

P. Ptr.

TALKAI SUSIRENKANT

1955 metais sudaryta tautinių organizacijų konfederacija--Lietuvos Nepriklausomybės Tautakaa--baigė savo santūrios veiklos penketį.

Jos praeities santūrumą skatino bene šie du motyvai: (a) nenoras triukšmauti Vliko pavyzdžiu ir (b) nenoras deginti tiltų į eventualų susitarimą.

Penkmečio patirtis betgi parodė, kad šitokia Talkos laikysena reikalinga revizijos. Vadinamos vlikinės grupės ligšiol neparodė rimto noro sudaryti vieną Lietuvos laisvinimo instituciją susitarimo keliu. Jos norėtų institucijos jų padiktuotomis sąlygomis. Tą jų pažiūrą, gal kiek ir nediplomatiškai, bet labai jau aiškiai, nusakė Vliko pirmininkas Dr. A. Trimakas savo 1960.V.16 laiške, adresuotame inž. E. Bartkui, Alto vice-pirmininkui.

Vliko pirmininkas, pats įprašęs E. Bartkų imtis tarpininko vaidmens, jam tik pradėjus rinkti medžiagą, paskubėjo jo pastangas nutraukti.

Tame laiške Dr. Trimakas rašo:

"Išdiskutavę šį reikalą, neradome nieko kas leistų Vlikui savo ankstybesnį nusistatymą konsolidacijos klausimu keisti. Po senovei kviečiame visas patriotines lietuvių politines organizacijas jungtis į Vliką..." Taigi, nesutarus principų ir nepašalinus tų esminių priežasčių, kurios kliudo bendrą darbą, Vliko pirmininkas "po senovei" kviečia grįžti į Vliko likutį, kad jame, kaip anais "gerais" laikais ir vėl "po senovei" galėtume įsijungti į tuščiažodžiavimą, netarnaujantį nei Lietuvos laisvei nei lietuvių vienybei.

Patsai Vlikas ne tik nesugeba rasti "nieko, kas leistų Vli-

J. Paplėnas

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Suvažiavimo metu įvykstančioje meno parodoje dalyvauja dailininkai -- grafikai ŽIBUNTAS MIKŠYS ir HENRIKAS ŠALKAUSKAS.

Penktadienio vakare įvyksta rečitatyvinis dramos vakaras, kurį ruošia Chicago santariečiai. Po dramos vakaro bus dar susibūta prie laužo.

Šeštadienio vakare ruošiamas iškilmingas literatūros--muzikos vakaras, kurio programa bus vėliau paskelbta.

Šioje suvažiavimo programoje dar gali būti papildymų, kurie bus paskelbti. Suvažiavimo dalyviai kviečiami atvažiuoti jau ketvirtadienio vakare (rugsėjo 8 d.) nes programa pradeda penktadienį 10 val. ryto. Nesantariečiai, kurie norės suvažiavime dalyvauti turi gauti raštiškus pakvietimus iš Santaros Centro Valdybos (V. Gegevičiūtė, 1827 So. 49th Court, Cicero, Ill.), nes reikia žinoti kiek Tabor Farmoje rezervuoti vietų.

Suvažiavimo programa yra įdomi, aktuali ir, tikimės, patenkins suvažiavusiųjų intelektualinius norus. Tad iki pasimatymo Tabor Farmoje, visuotiname Lietuvių Studentų Santaros suvažiavime rugsėjo 9 - 10 - 11 dienomis.

-rvm

EAST ST. LOUIS

PASKAITA APIE ATOMINĮ KARĄ

Jei prieš dvidešimt vienus metus kilęs pasaulinis karas pareikalavo daug aukų net iš civilių gyventojų tarpo, tai iš dalies dėl to, kad daugelis gyventojų neturėjo nė menkiausio supratimo, kaip apsaugoti nuo moderniojo karo pavojų. Šiuo metu, kalbėdami apie dar moderniškesnius ginklus, negalime nuleisti rankų ir pasakyti, kad karui ištikus nė vienas gyvas višties neišliks, tai ko čia ir besirūpinti. Tikrai struts pamatęs pavojų kiša savo galvą smėlin, lyg tai tikėdamas, kad pavojus nematydamas nuo jo išsisaugos.

Vietos Lietuvių Bendruomenės Skyriaus Valdyba yra pakvietusi prelegentą, gerai žinantį karo mokslą, paruošti čia gyvenantiems lietuviams paskaitą apie atominį karą ir priemones apsaugojimui nuo jo baisių pasekmių.

Šių metų rugsėjo mėn. 4 d., 7:30 val. vakaro, East St. Louis, Ill. lietuvių katalikų parapijos salėn yra kviečiami visi lietuviai šios paskaitos pasiklausyti. Laukiame svečių ir iš visų artimųjų apylinkių.

Valdyba

LONDON, Ont.

IŠVYKO Į LOS ANGELES

Mūsų jau ir taip mažą lietuvių koloniją, pamažu retėja. Šių metų rugpiūčio 20 d., atsisveikinę su draugais ir pažįstamais, išvyko apsigyventi į nuolatinę vietą, Los Angeles, Kaliforniją, V. Lopatauskų šeima. Jų išvykimu mūsų lietuviška kolonija sumažėjo ne tik skaičiumi, bet ir parama, kurią visuomet gaudavome, reikalui esant, tiek lietuviškoje veikloje, tiek ir bendruomeniniame gyvenime Londono skautės pasigęs savo tarpe pavyzdingos ir gražiai išauklėtos narės, jų dukrelės Aldutės.

Ne tik jų draugai ir pažįstami, bet ir visa lietuviška Londono bendruomenė linki laimingos ir šviesios ateities jų pasirinktoje saulėjejoje Kalifornijoje.

K.K.

KERELIS BROS. CONSTRUCTION CO.

STATOME ĮVAIRIUS REZIDENCINIUS, MEDICINOS IR PREKYBOS TIKSLAMS SKIRTUS PASTATUS.

ARCHITEKTAS ATLIEKA PLANAVIMĄ PAGAL JŲSŲ PAGEIDAVIMĄ.

REpublic 7-8949
6350 S. ALBANY AVE.
CHICAGO, ILL.

Chicagietė Gražina Juškaitė, prieš porą metų "Miss Spring" varžybose užėmusi pirmąją vietą ir gavusi "Miss Record Hop" ir "Miss April" titulus, yra veikli sportininkė. Ji žaidžia Neris tinklinio komandoje ir moko Marijos aukštesnioje mokykloje. Jos tėvelis J. Juška, Dirvos skaitytojas, šiuo metu vadovauja Chicago Liet. Futbolo klubui Lituanica.

V. Noreikos nuotrauka